

SİCİLL-İ AHVAL DEFTERLERİNDE KUŞADASI DOĞUMLU MEMURLAR (1826-1885)

Mehmet BAŞARAN*

Sicill-i Ahval Tarihçesi ve İşlevi

19. yüzyıl II. Mahmud ile başlayıp, Tanzimat Fermanı ve Islahat Fermanı ile devam eden süreçte Osmanlı Devleti'nin idarî, siyasî, sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarında büyük değişikliklerin meydana geldiği yüzyıldır. Özellikle idarî alanda meydana gelen bu değişiklikler merkez yönetiminin gücünü artırmak için yapılan reformlarla mümkün olmuştur.

Bu reformlarla birlikte devletin idare organlarının tümünde ihtisaslaşma başlamış, buna paralel olarak sivil bürokrasi gerek merkezde, gerekse taşrada etkin bir hale gelmiştir. Merkezî mutlak yönetimi tesis etmede en önemli araç olarak görülen sivil bürokrasinin Osmanlı idarî yapısında etkin hale gelmesinde II. Mahmud'dan sonra en fazla gayret gösteren padişah olan II. Abdülhamid'in saltanatı baslarında bürokratik kadrolarda istihdam edilen memur sayısı 35.000 kişi civarındadır.¹

Sayıları otuz beş bini bulan sivil bürokrasiyi temsil eden bu memurların etkin bir şekilde siyasî kontrol altına alınabilmesi için devlet personeli sicillerinin ilk defa resmî bir kurum tarafından tutulması uygulamasına geçilerek şer'î ve askerî sınıf haricindeki bütün memurlara terceme-i hâl varakası doldurup, ilgili nezarete göndermeleri mecburiyeti getirilmiştir.²

Terceme-i hâl evrakının düzenli bir şekilde işlem görüp, muhafaza edilmesini sağlamak üzere 1879 yılında Sicill-i Ahvâl Komisyonu teşkil edilmiştir.³

Böylece Osmanlı Devlet teşkilatında görev alan memurlara ait, vazifeleri suresince hal tercümelerine konu olan, özel haller veya memuriyet esnasındaki haller, tarihi seyr, ahlak ve gidişat gibi durumların, resmi belgelerin kaydedildiği defterlerin tescili işlemine *Sicill-i Ahval*, meydana gelen defterlere de *Sicill-i Umumi Defterleri* adı verilmiştir.⁴

Osmanlı Devleti'nin son dönemleri için çok önemli bilgiler içeren bu defterler Ahmet Cevdet Paşa'nın öncülüğünde tutulmaya başlanmıştır. Bu sebeple örnek teşkil etmek için ilk sicil dosyası da O'nun adına düzenlenmiştir.⁵ Memurların özgeçmişi niteliğinde olan bu belgeler, zaman içinde bazı ufak değişikliklere uğrasalar da genel olarak cevaplanması istenen sorular şu başlıklardan oluşmaktaydı:

1. Memurun ismi, varsa şöhreti, babasının adı ve mesleği;

*Süleyman Rifat Efendi, Osman Efendi'nin mahdumudur.*⁶

2. Doğum yeri ve tarihi:

*Bin iki yüz yetmiş üç senesi şehr-i Ramazan-ı Şerifin on beşinde⁷
Kuşadası'nda tevellüd eylemiştir.*

* Adnan Menderes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Yakınçağ Tarihi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi mbasaran@adu.edu.tr

¹ Carter V. Findley, **Kalemiyeden Mülkiyeye Osmanlı Memurlarının Toplumsal Tarihi**, Çev. Gül Çağalı Güven, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1996; Ali Akyıldız, **Tanzimat Dönemi Osmanlı Merkez Teşkilatında Reform**, Eren Yayıncılık, İstanbul 1993.

² Enver Ziya Karal, **Osmanlı Tarihi**, C. VIII, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2000, s. 334.

³ G. Sarıyıldız, **Sicill-i Ahval Komisyonun...**, s. 89-90

⁴ **Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi**, T.C. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Bask. Yay. İstanbul 2000, s.275-276.

⁵ Talip Mert, "Sicill-i Ahvâl Defterleri ve Buna Dair Yayınlanan Nizâm-nâmeler I", **Arşiv Araştırmaları Dergisi**, S. 2, 2000, s. 97.

⁶ BOA. DH. SAİD d. 00008_00424.

3. Okuduğu okullar, aldığı dersler, diploması olup olmadığı, konuştuğu veya kâtiplik görevlerini yerine getirebileceği yabancı diller (tekellüm, kitabet ya da aşına); varsa basılı eserleri (telifat) ve bunların konuları:

Sıbyan mektebinde mukaddema-ı ulûmu bade't-tahsil, Oluklu Medresesinde Arabî'den Mültekâ'ya kadar okumuştur.

*Türkçe kitabet eder. Arabî ve Farsîye aşınadır.*⁸

4. Devlet hizmetine girdiği yaş ve tarihi, maaşlı olarak mı yoksa mülazemeten mi (stajyer olarak) başladığı, bulunduğu makamlar, aldığı rütbe ve nişanlar, her bir görevinde ne kadar maaş aldığı, ne süreyle görev harici kaldığı, bu süre içinde mazuliyet aylığı alıp almadığı, eğer aldıysa miktarı, tekaüt maaş bağlandıysa miktarı;

*Bin üç yüz bir sene-i hicriyesi evailinde⁹ yirmi dört yaşında olduğu halde İzmir Bidayet mahkemesi Hukuk Dairesi Kalemine mülazemetle duhul ederek sene-i mezkûre Şabanın ikisinde¹⁰ üç yüz kuruş maaşla el-yevm müstahdem olduğu Urla Bidayet mahkemesi Müstantık¹¹ Muavinliğine tayin olunmuştur.*¹²

5. Çalıştığı kalemden ayrılma (infisal) nedeni, varsa hakkındaki şikâyetleri, yargılandıysa suçlu olup olmadığı, cezalandırılıp cezalandırılmadığı, beratı olup olmadığı gibi oldukça geniş kapsamlı bilgileri içermektedir.¹³

Vezaif-i memuresinden dolayı müttehem¹⁴ olmamıştır.

Mahkeme-i mezkûre reisi mumaileyh mukaddemdir¹⁵ ve Aydın vilayeti Adliye Müfettişi ile valisi mumaileyhin ahvali mahkeme reisinin tasdikinden anlaşılmuştur. Ve Adliye Nazırı Devletlü Hasan Fehmi Paşa Hazretleri işbu mülâhaza musaddıktır¹⁶ demişlerdir. 18 Receb 1302 / 21 Nisan 1301 [M. 3 Mayıs 1885]¹⁷

Bu belgeler kapsamında Sicill-i Ahval kayıtlar ile söyleyebileceğimiz önemli bir özellikler Hicri ve Rumi tarihlerin birlikte verilmesidir. Hicri tarihleri yazı ile belirtilmesine karşın Rumi tarihler parantez içinde sayı ve yazı ile verilmiştir.

Aşağıda yer alan tablolarda ise Hicri tarihleri kullandık, ancak bunun yanında da günümüz tarihlemesi Miladı tarihi de koyduk. Kısaca Hicri tarihlerin başında (H) harfini, Miladi tarihlerin başına da (M.) harfini ve belirleyici olsun diye de koyu olarak verdik.

"Sicill-i Ahval Komisyonu" ile başlayan sicil çalışmaları; H. 1314/ M.1896'da bu komisyonun lağvı ile yerine kurulan "Memurin-i Mülkiye Komisyonu"na hiçbir daireye bağlı olmadan yürütülmüştür. H. 1326/M. 1908 yılında II. Meşrutiyeti müteakip Memurini Mülkiye

⁷ 9 Mayıs 1857 (Yazarın Notu)

⁸ BOA. DH. SAİD d. 00008_00424.

⁹ 1883 (Y. N.)

¹⁰ 28 Mayıs 1884 (Y. N.)

¹¹ Müstantık: Mahkemede ilk ifadeyi alan, ilk soruşturma tahkikatı açan hâkim. Sorgu hâkimi.

¹² BOA. DH. SAİD d. 00008_00424.

¹³ Gülden Sarıyıldız, **Sicill-i Ahval Komisyonunun Kuruluşu ve İşlevi 1879–1909**, İstanbul, 2004, s. 120; Ahmet Gündüz, "Sicill-i Ahval Defterlerine Göre Kayserili Müslim ve Gayrimüslim Memurların Aldıkları Madalya, Rütbe ve Nişanlar (M. 1879-1909)", **History Studies**, Volume 3/3, 2011, s. 125-126; İncelediğimiz Kuşadalı doğumlu memurlara ilişkin belgelerde bu sıranın takip edildiği görülmektedir.

¹⁴ *Kendinden şüphe olunan, ittiham olunan şey. Töhmetsiz. Maznun. Zan ile kendine kabahat isnad edilen.*

¹⁵ Mukaddem: Önde olan, değerli, üstün.

¹⁶ Musaddık: *Tasdik eden. İmzalayan. Doğruluğunu kabul eden.*

¹⁷ BOA. DH. SAİD d. 00008_00424

Komisyonu kaldırılarak "*Sicill-i Ahval İdaresi*" adı altında yeniden, fakat Dâhiliye Nezareti Teşkilatı içinde teşekkül ettirilmiş, böylece ayrı bir daire kurulmuştur. Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar devam eden Dâhiliye Nezareti *Memurin ve Sicilli Ahval İdaresi*'nin tescil işlemleri, bu defterlere zeyl olacak şekilde ilave edilmiş, *Memurin-i Muamelat Dosyaları* halinde tanzim edilerek saklanmıştır.¹⁸

Personel sicil sistemi, Osmanlı Devleti'nde özellikle 19. Yüzyılın son çeyreğinde merkezî mutlak idareyi hâkim kılmak için etkinliği artırılan sivil bürokrasinin, düzenli bir şekilde faaliyet göstermesinde çok büyük öneme sahiptir. Bu siciller dönem için eşine rastlanmayan, bulunduğu coğrafyadaki en büyük biyografi külliyyatını oluşturmaktadır. Bu belgeler de, yakın tarihin biyografi çalışmalarında en önemli ana kaynaklar arasında yerini almış ve almaktadır.¹⁹

Bu çalışmamızda Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki Dâhiliye Nezareti Sicill-i Ahvâl İdare-i Umumiyesi katalogunda yer alan ve doğum yerleri Kuşadası olan memurlar ele alınmıştır.

Söz konusu katalogda Kuşadası doğumlu 37 memur tespit edilmiştir. Çalışma yapılan bu sicillerle ilişkin edilen belgeler neticesinde Kuşadası doğumlu memurlar hakkında şu açıklamaları yapabiliriz.

Kuşadalı Memurların Doğum Tarihi, Şöhretleri ve Babalarının Mesleki Yapıları

Memurun Adı	Doğum Tarihi (Hicri / Miladi)	Baba Adı	Baba Mesleği	Memurun Şöhreti
Yahya Efendi ²⁰	1241 / 1826	Yahya Efendi		İlyaszade
Hüseyin Sabri Efendi ²¹	1245 / 1830	Çelebi Ağa		Hacı
Hamza Efendi ²²	1249 / 1834	Ahmed Ağa		Dellal başı
Bekir Bey ²³	1259 / 1844	İbrahim Ağa		
Mustafa Fevzi Efendi ²⁴	1264 / 1848	İbrahim Efendi	Belediye Reisi	Hacı
Ali Efendi ²⁵	1269 / 1853	Mehmed Bey		Sipahizade
Süleyman Fehmi Efendi ²⁶	1270 / 1854	Murad Ağa	Tüccardan	Moralı
Ali Rıza Efendi	1272 / 1856	Mehmed Ağa	Helvacı ²⁷	
Mehmed Hulusi Efendi ²⁸	1272 / 1856	Tahir Ağa	Çiftçi	
Süleyman Rıfat Efendi ²⁹	1273 / 1857	Osman Efendi		
Mehmed Tevfik	1273 / 1857	Mustafa Efendi	Kuşadası	Hamamcızade

¹⁸ Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, s. 275-276.

¹⁹ Serdar Soyluer, **Sicill-i ahvâl defterlerine göre Osmanlı Döneminde Muğlalı Devlet Memurları (1879-1909)**, Muğla Belediyesi 2008, s. 10.

²⁰ BOA. DH. SAİD d. 00010_00230

²¹ BOA. DH. SAİD d. 00023_00125

²² BOA. DH. SAİD d. 00011_00073

²³ BOA. DH. SAİD d. 00107_00111

²⁴ BOA. DH. SAİD d. 00042_00225

²⁵ BOA. DH. SAİD d. 00054_00213

²⁶ BOA. DH. SAİD d. 00083_00105

²⁷ BOA. DH. SAİD d. 00016_00237

²⁸ BOA. DH. SAİD d. 00050_00210

²⁹ BOA. DH. SAİD d. 00008_00424

Memurun Adı	Doğum Tarihi (Hicri / Miladi)	Baba Adı	Baba Mesleği	Memurun Şöhreti
Efendi ³⁰			Rüsumat Serkatibi	
Ahmed Şükrü Efendi ³¹	1275 / 1859	Nazif Ağa	Tüccar	
Salih Şekip Efendi ³²	1277 / 1861	Hilmi Efendi	Emlak Kâtibi	Hamamizade
Hüseyin Avni Efendi	1277 / 1861	Hasan Efendi		Arnavud ³³
Ali Talib Efendi ³⁴	1277 / 1861	Mehmed Şakir Efendi	Söke Mal Müdürü	
Mehmed Hilmi Efendi ³⁵	1278 / 1862	İbrahim Ağa		Hacı
Süleyman Remzi Efendi ³⁶	1278 / 1862	Mehmed Çavuş'un oğlu	Kutucu	Kutucuzade
İbrahim Hakkı Efendi ³⁷	1279 / 1863	Mehmed Ağa	Helvacı	
Mustafa Hilmi Efendi ³⁸	1279 / 1863	Mehmed Ağa	Tüccar	
Ali Faik Efendi ³⁹	1280 / 1864	İbrahim Ağa		
Mustafa Rüşdü Efendi ⁴⁰	1281 / 1865	Hasan Ağa	Gümrük Kolcusu	
İsmail Hakkı Efendi ⁴¹	1282 / 1866	Hüseyin Ağa	Yağcı	
Mehmed Emin Efendi ⁴²	1283 / 1867	Hasan Ağa	Tüccar	Moralı Elmaszade
Mehmed Şaban Efendi ⁴³	1285 / 1869	Ahmed Efendi	Hafız	Hafız
İbrahim Şükrü Efendi ⁴⁴	1286 / 1870	Ahmed Ağa		
Mehmed Ragıp Efendi ⁴⁵	1287 / 1871	Hasan Ağa	Tüccar	
Hüseyin Hüsni Efendi ⁴⁶	1287 / 1871	Ahmed Ağa		
İbrahim Talat Efendi ⁴⁷	1288 / 1872	Mustafa Sabri Efendi	Tüccar	
İbrahim Edhem Efendi ⁴⁸	1288 / 1872	Osman Nuri Efendi		Çınarlızade

³⁰ BOA. DH. SAİD d. 00134_00212

³¹ BOA. DH. SAİD d. 00172_00007

³² BOA. DH. SAİD d. 00005_00161

³³ BOA. DH. SAİD d. 00099_00111

³⁴ BOA. DH. SAİD d. 00134_00004

³⁵ BOA. DH. SAİD d. 00119_00198

³⁶ BOA. DH. SAİD d. 00138_00247

³⁷ BOA. DH. SAİD d. 00089_00058

³⁸ BOA. DH. SAİD d. 00130_00137

³⁹ BOA. DH. SAİD d. 00011_00068

⁴⁰ BOA. DH. SAİD d. 00069_00009

⁴¹ BOA. DH. SAİD d. 00033_00219

⁴² BOA. DH. SAİD d. 00129_00169

⁴³ BOA. DH. SAİD d. 00078_00233

⁴⁴ BOA. DH. SAİD d. 00110_00239

⁴⁵ BOA. DH. SAİD d. 00061_00025

⁴⁶ BOA. DH. SAİD d. 00171_00134

⁴⁷ BOA. DH. SAİD d. 00097_00065

Memurun Adı	Doğum Tarihi (Hicri / Miladi)	Baba Adı	Baba Mesleği	Memurun Şöhreti
Ali Seyfeddin Efendi ⁴⁹	1290 / 1874	Mustafa Zihni Efendi		
Receb Sabri Efendi ⁵⁰	1290 / 1874	Ahmed Çavuş	Berber	Tosun Ağazade Hafız
Mustafa Esad Efendi ⁵¹	1290 / 1874	Ali Ferdi Efendi	Meşayih	
İsmail Nadir Efendi ⁵²	1293 / 1877	Hüseyin Şükrü Efendi	Hersek Rüsumat Memuru	
Mustafa Efendi ⁵³	1296 / 1879	Hasan Ağa		
Hasan Rifat Efendi ⁵⁴	1297 / 1880	Abdurrahman Efendi	Seferihisar Rüşdiyesi Muallim-i Evveli	
Mehmed Esad Efendi ⁵⁵	1297 / 1880	Ahmed Vefik Efendi	Dava Vekili	
Mehmed Celaleddin Efendi ⁵⁶	1302 / 1885	İsmail Hakkı Efendi	Sakız Muhasebecisi	

Memurların Eğitim Durumları

Kayıtlarda memurların aldıkları eğitim üzerinde ayrıntılı olarak durulmaktadır. Memurların tamamına yakını ilköğrenimlerini o zamanın ilkokulu olarak adlandırılan sıbyân/ibtidaî mekteplerinde tamamlamışlardır. İlk mekteplerde esasî İslâmiyet olan mukaddime-i ulûm-ı diniye, mebâdi-i ulûm-ı diniye olarak adlandırılan dersler okutulmuştur.

Bunun yanında Kuşadası dışında Söke ve Aydın'da Rüşdiye'ye gidenler olduğu gibi, İki oluklu Medrese, İstanbul'da ki medreselerde de eğitim görenler söz konusuydu.

3 kişinin de şehadetname alamadıkları belirtilmiştir. 1 kişi «Arıza-yı vücudiyesinden naşi ikmal-i tahsil edemeyerek» ifadesi ile neden şehadetname alamadığı kayıt edilmiştir.

Okullardan mezun olan memurların Türkçenin dışında bildikleri diller için Fransızcaya aşına ve Arabî ve Farişî tekellüm⁵⁷ ve kitâbet⁵⁸ eder ifadeleri kullanılmaktadır.

Memurun Adı	Okuduğu Okul ve Dersler	Okur Yazar – Tekellüm ve Aşına Olduğu Diller
Salih Şekip Efendi ⁵⁹	Sıbyan mektebinde mukaddema-yı ulûm, sarf ve nahiv-i Arabî ve Farişî'den Tuhfe-i Vehbi okumuştur.	Türkçe kitabet eder.

⁴⁸ BOA. DH. SAİD d. 00147_00215

⁴⁹ BOA. DH. SAİD d. 00101_00119

⁵⁰ BOA. DH. SAİD d. 00109_00029

⁵¹ BOA. DH. SAİD d. 00183_00242

⁵² BOA. DH. SAİD d. 00146_00071

⁵³ BOA. DH. SAİD d. 00134_00004

⁵⁴ BOA. DH. SAİD d. 00107_00111

⁵⁵ BOA. DH. SAİD d. 00148_00047

⁵⁶ BOA. DH. SAİD d. 00155_00116

⁵⁷ Tekellüm: Söyleme, konuşma.

⁵⁸ Kitabet: Yazı Yazma, bir maddeyi kurallarına uygun şekilde kaleme alma, kâtiplik.

⁵⁹ BOA. DH. SAİD d. 00005_00161

Memurun Adı	Okuduğu Okul ve Dersler	Okur Yazar – Tekellüm ve Aşına Olduğu Diller
Süleyman Rifat Efendi ⁶⁰	Sıbyan mektebinde mukaddema-yı ulûm, Oluklu Medresesinde Arabî'den Mültekâ'ya kadar okumuştur.	Türkçe kitabet eder. Arabî ve Farsîye aşınadır.
İlyaszade Yahya Efendi ⁶¹	Sıbyan Mektebi ile medresede Arabî ve Farsî okumuştur.	Türkçe okur yazar ve Rumca tekellüm eder.
Ali Faik Efendi ⁶²	Mekteb-i Sıbyanda mukaddema-yı ulûm, Kuşadası Rüşdiye'de Arabî ve Farsî ve tarih ve hesap ve hendese ve coğrafya ve usul-u defteri tahsil etmiştir.	Türkçe kitabet eder
Hamza Efendi ⁶³	Mekteb-i Sıbyanda mukaddema-yı ulûm ve medresede Arabî'den İzhar'a ve Farsî'den Tuhfe-yi Vehbi'ye kadar okumuştur.	Türkçe okur yazar
Ali Rıza Efendi ⁶⁴	Muallim-i mahsusdan Arabî ve Farsî ve fen, hesap ve tarih ve coğrafya okumuştur.	Türkçe okur yazar
Hüseyin Sabri Efendi ⁶⁵	Sıbyan mektebinde mukaddema-yı ulûm-u diniyye ve medreselerde sarf okumuştur.	Türkçe okur yazar. Rumca tekellüm eder.
İsmail Hakkı Efendi ⁶⁶	Sıbyan mektebinde mukaddema-yı ulûm-u diniyye ve Kuşadası Rüşdiye mektebiyle Gülhane Rüşdiye-i Askeriye mektebinde ve mekteb-i Maarif-i Mülkiye'de mürettep kanunu okumuştur.	Türkçe okur yazar. Bir miktar Fransızca tekellüm eder.
Mustafa Fevzi Efendi ⁶⁷	Sıbyan mektebinde mukaddema-yı ulûm ve muallim-i mahsusdan Arabî okumuştur.	Arabî ve Türkçe tekellüm ve kitabet eder.
Mehmet Hulusi Efendi ⁶⁸	Sıbyan mektebinde mukaddema-yı ulûm-u diniyye ve muallim-i mahsusadan Arabîden sarf ve nahiv ve mantık ve Farsiden tuhfe-i Vehbi okumuştur.	Türkçe okur yazar
Ali Efendi ⁶⁹	Sıbyan Mektebinde mukaddemat-ı ulûm-u diniyye okumuştur.	Türkçe okur yazar ve Rumca tekellüm eder.
Mehmed Ragıb Efendi ⁷⁰	Sıbyan ve Rüşdiye Mektebinde tedris eylemiş ise de şehadetname almamıştır.	Türkçe okur-yazar.
Mustafa Rüşdü Efendi ⁷¹	Mahalle-yi mezkûr sıbyan mektebinde mukaddemat-ı ulûmu ve mekteb-i rüşdiyesinde mürettep ulûm ve fûnun-u tahsil ile şehadetname almıştır.	Türkçe okur yazar ve Rumca tekellüm eder.
Mehmed Şaban Efendi ⁷²	Fatih Rüşdiyesinde ve Hendese-i Mülkiye-i Şahanede ⁷³ okuyup aliül-ala derecede şehadetname	Türkçe, Fransızca ve Arapça okur-yazar

⁶⁰ BOA. DH. SAİD d. 00008_00424

⁶¹ BOA. DH. SAİD d. 00010_00230

⁶² BOA. DH. SAİD d. 00011_00068

⁶³ BOA. DH. SAİD d. 00011_00073

⁶⁴ BOA. DH. SAİD d. 00016_00237

⁶⁵ BOA. DH. SAİD d. 00023_00125

⁶⁶ BOA. DH. SAİD d. 00033_00219

⁶⁷ BOA. DH. SAİD d. 00042_00225

⁶⁸ BOA. DH. SAİD d. 00050_00210

⁶⁹ BOA. DH. SAİD d. 00054_00213

⁷⁰ BOA. DH. SAİD d. 00061_00025

⁷¹ BOA. DH. SAİD d. 00069_00009

⁷² BOA. DH. SAİD d. 00078_00233

⁷³ Fransız devlet arşivlerinde yapılan son araştırmalarda gün ışığına çıkan belgelere göre 29 Nisan 1775 tarihinde Tersâne-i Âmir'e açılmıştır ve adı 'Mühendishâne-i Bahrî-i Hümâyûn' değil, 'Hendese Odası'dır. Sultan III. Selim (saltanatı: 1789-1807) tarafından 1793 yılında Haliç'te Halıcıoğlu semtinde inşa edilen Humbaracılar Kışlası içinde, istihkâm ve topçu sınıflarından oluşan 'Mühendishâne-i Cedîde' adıyla askerî kara mühendisliği yüksekokulu kurulmuştur. Kara ve deniz mühendis okullarının sırasıyla 'Mühendishâne-i Berrî-i Hümâyûn' ve 'Mühendishâne-i Bahrî-i Hümâyûn' olarak adlandırılması da, ancak 1806 tarihli Mühendishâne Kanunu ile gerçekleşmiştir.

Memurun Adı	Okuduğu Okul ve Dersler	Okur Yazar – Tekellüm ve Aşına Olduğu Diller
	almıştır. Resm-i tahlifi ⁷⁴ zikr olunan Hendese Mektebinden icra kılınmıştır.	
Süleyman Fehmi Efendi ⁷⁵	Kuşadası mekteb-i ibtidai de mukaddemat-ı ulûm okuduktan sonra İkioluklu Medresesinde sarf ve nahiv ve Farsî ve ulûm-u fikhîye okumuştur.	Türkçe kitabet eder.
İbrahim Hakki Efendi ⁷⁶	Sıbyan Mektebinde mukaddema-yı ulûm, mekteb-i rüşdiyesinde müretteb ulûm ve fûnunu tahsil ile şehadetname almıştır.	Türkçe okur-yazar, bir miktar Arabî ve Farsî tekellüm eder.
İbrahim Talat Efendi ⁷⁷	Mahalli mekteb-i rüşdiyesinde mürettep dersleri okuyup âli derecede şehadetname almıştır.	Türkçe okur yazar
Hüseyin Avni Efendi ⁷⁸	Sıbyan mektebinde mukaddema-yı ulûm-u diniyye ve Kuşadası mekteb-i Rüşdiyesinde bir miktar Arabî ve Farsî okumuştur.	Türkçe okur yazar
Ali Seyfeddin Efendi ⁷⁹	Kasaba-yı mezkûre sıbyan mektebinde malumat-ı ibtidaiyye ve mekteb-i rüşdiye de müretteb dersleri bade't-tahsil aliül-ala derecede şehadetname almıştır.	
Hasan Rifat Efendi ⁸⁰	Sıbyan mektebinde mukaddemat-ı ulûm ve Kuşadası mekteb-i rüşdiyesinde müretteb dersleri okumuştur.	Türkçe okur-yazar
Bekir Bey ⁸¹	Mahalle mekteb-i ibtidaiyyesinde ulûm-u diniyye ve İzmir'de Hoca Mansurzade Mustafa Efendi'den ulûm-u diniyye tahsil edildikten sonra der-Saadete azimet ve mekteb-i tıbbiye-i şahaneye duhul ederek Fenn-i İспенçariyi ⁸² bi't-tahsil-i diploma almıştır.	Türkçe ve Fransızca okur yazar ve Rumca tekellüm eder.
Tosun Ağzade Hafız Recep Sabri Efendi ⁸³	Kuşadası mekteb-i ibtidaiyyesinde ders görmüştür.	Türkçe okur-yazar
İbrahim Şükrü Efendi ⁸⁴	Sıbyan mektebinde mebaadi-i ulûm-ı diniyye ve mekteb-i rüşdiye de müretteb dersleri bade't-tahsil aliü'l-ala derecede şehadetname almıştır.	
Mehmed Hilmi Efendi ⁸⁵	Sıbyan mektebinde mukaddema-yı ulûm-ı diniyye ve Medrese de Arab ve Fars okumuştur.	Türkçe okur yazar.
Mehmed Emin Efendi ⁸⁶	Rüşdiye mektebinde tedris etmiş, şehadetname alamamıştır.	Türkçe okur yazar. Rumca söyler.
Mustafa Hilmi Efendi ⁸⁷	Sıbyan Mektebinde mukaddema-yı ulûm-u diniyye ve mekteb-i Rüşdiyesinde tedris etmiş ve âla derecesiyle der-Saadette medreseye devam ve tahsil-i ulûm ile Dramalı Hacı İsmail Efendi'den icazetname almıştır.	Türkçe okur yazar Rumca tekellüm eder.
Mehmed Tevfik Efendi ⁸⁸	Sıbyan Mektebinde mukaddema-yı ulûmu ve Cami-i Atik medresesinde Arabî dersi almıştır.	Türkçe okur yazar.

⁷⁴ Resm-i tahlif: And içme töreni

⁷⁵ BOA. DH. SAİD d. 00083_00105

⁷⁶ BOA. DH. SAİD d. 00089_00058

⁷⁷ BOA. DH. SAİD d. 00097_00065

⁷⁸ BOA. DH. SAİD d. 00099_00111

⁷⁹ BOA. DH. SAİD d. 00101_00119

⁸⁰ BOA. DH. SAİD d. 00107_00111

⁸¹ BOA. DH. SAİD d. 00107_00170

⁸² İспенçari: Eczacılık.

⁸³ BOA. DH. SAİD d. 00109_00029

⁸⁴ BOA. DH. SAİD d. 00110_00239

⁸⁵ BOA. DH. SAİD d. 00119_00198

⁸⁶ BOA. DH. SAİD d. 00129_00169

⁸⁷ BOA. DH. SAİD d. 00130_00137

⁸⁸ BOA. DH. SAİD d. 00134_0004

Memurun Adı	Okuduğu Okul ve Dersler	Okur Yazar – Tekellüm ve Aşına Olduğu Diller
Ali Talib Efendi ⁸⁹	Sıbyan mektebinde ve Söke’de medresede Arabîden Kafiye ve Farsîden Gülîstan’a kadar ders görmüştür.	Türkçe kitabet eder.
Mustafa Efendi ⁹⁰	Kuşadası Mekteb-i İbtidaiyesinde mukaddema-yı ulûm-u diniyye ve mekteb-i rüşdiyesinde tedris-i müretteb kıraat etmiş ise de şehadetname alamamıştır.	Türkçe okur yazar.
Kutucuzade Süleyman Remzi Efendi ⁹¹	Sıbyan ve Rüşdiye mekteplerinde müretteb dersleri bit-tahsil şehadetname almıştır.	Türkçe okur yazar.
İsmail Nadir Efendi ⁹²	Sıbyan Mektebinde mukaddema ulûm diniyye ve Rüşdiye mektebinde müretteb dersleri okuyup şehadetnameyi almıştır.	Türkçe okuyup yazdığı ve Rumca tekellüm eder.
İbrahim Edhem Efendi ⁹³	Sıbyan Mektebinde mukaddema-yı ulûm-u diniyyeyi ve Kuşadası ve der-Saadette medreselerde bir miktar Arabî tahsil etmiştir.	Türkçe okur yazar.
Mehmed Esad Efendi ⁹⁴	Sıbyan mektebinde mukaddema-yı ulûm ve bir miktar Rüşdiye mektebinde okumuş arıza-yı vücudiyesinden naşi ikmal-i tahsil edemeyerek şehadetname alamamıştır.	Türkçe okur yazar.
Mehmed Celaleddin Efendi ⁹⁵	Mekteb-i İbtidaiyesinde mukaddema-yı ulûm ve Söke Kazası mekteb-i Rüşdiyesinde mürettep fûnun okumuştur.	Türkçe okur yazar ve Rum lisanına aşınadır.
Hüseyin Hüsnü Efendi ⁹⁶	Sıbyan mektebinde mukaddemat-ı ulûmu tahsil etmiş ise de şehadetname alamamıştır.	Türkçe kitabet ve Rumca tekellüm eder.
Ahmed Şükrü Efendi ⁹⁷	Sıbyan mektebinde tahsil yapmıştır.	Türkçe kitabet ve Rumca tekellüm eder.
Mustafa Esad Efendi ⁹⁸	Kuşadası Mekteb-i İbtidai ve Aydın Rüşdiyesinde tahsil ve aliü’l-ala derecede şehadetname almıştır.	Türkçe kitabet eder ve Fransızca’ya aşınadır.

Memurların Mesleki Durumları

Kuşadalı doğumlu 37 memurun göreve başlama yaşlarına baktığımızda;
 14 memurun 15-20 yaş aralığında,
 18 memurun 21-30 yaş aralığında,
 5 memurun da 31-40 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
Salih Şekip Efendi ⁹⁹	H. 1293’de [M. 1876] 16 yaşında mülazemeten Kuşadası Tahrirat Kalemine duhul ile sene-yi mezbûre evasıtında beher tezkereden ikişer kuruş aidat almak üzere nüfus mukayyidliğine memur olmuş. H. 1297 Muharremi selhinde [M. 13 Ocak 1880] 220 kuruş maaş ile Kuşadası Bidayet Mahkemesi İkinci Kitabetinde görev almıştır.
Süleyman Rifat Efendi ¹⁰⁰	H. 1301 [M. 1883-1884] 24 yaşında İzmir Bidayet mahkemesi Hukuk Dairesi Kalemine mülazemetle duhul ederek

⁸⁹ BOA. DH. SAİD d. 00134_00061

⁹⁰ BOA. DH. SAİD d. 00134_00212

⁹¹ BOA. DH. SAİD d. 00138_00247

⁹² BOA. DH. SAİD d. 00146_00071

⁹³ BOA. DH. SAİD d. 00147_00215

⁹⁴ BOA. DH. SAİD d. 00148_00047

⁹⁵ BOA. DH. SAİD d. 00155_00116

⁹⁶ BOA. DH. SAİD d. 00171_00134

⁹⁷ BOA. DH. SAİD d. 00172_00007

⁹⁸ BOA. DH. SAİD d. 00183_00242

⁹⁹ BOA. DH. SAİD d. 00005_00161

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
	H. 1301 Şaban 2'sinde [M. 28 Mayıs 1884] 300 kuruş maaşla el-yevm ¹⁰¹ müstahdem olduğu Urla Bidayet mahkemesi Müstantik Muavinliğine tayin olunmuştur.
İlyaszade Yahya Efendi ¹⁰²	H. 1269 [M. 1852] 29 yaşında mülazemetle Hersek sancağında Mostar kasabası Postahanesine duhul ederek beş sene bilâ-maaş ¹⁰³ ve H. 1279 Şaban 16'sında [M. 6 Şubat 1883] 775 kuruş maaş ile liva-yı mezkûre Bileke kazası müdürlüğüne tayin olunarak H. 1281 [M. 1864] senesinde infisal ¹⁰⁴ eylemiştir. H. 1287 [M. 1870] senesinde 750 kuruş aylıkla İzmir sancağı mülhakatından Ayasuluğ nahiyesi müdüriyetine tayin, 2,5 sene sonra 500 kuruş maaş ile memuriyeti Saruhan Sancağı muzafatından ¹⁰⁵ Anya nahiyesi müdüriyetine tahvil olunup dokuz mah ¹⁰⁶ mürurunda munfasıl ¹⁰⁷ olarak H. 1292 Receb 29'unda [M. 31 Ağustos 1875] 2000 kuruş maaş ile Rodos sancağı merbutadından Kaşot kazası Kaymakamlığına memur ve 2 sene 7 mah sonra bi'l-istifa munfasıl olmuştur. H. 1296 Zi'l-kade 18'inde [M. 3 Kasım 1879] 1350 kuruş maaş ile Van vilayetine mülhak Gevaş kazası kaymakamlığına bi't-tayin 9 mah mürurunda azil. H. 1297 Ramazan-ı Şerif 3'ünden [M. 9 Ağustos 1880] itibaren yine ol miktar maaş ile 4 mah vilayet-i mezkûreye merbut Adilcevaz kazası kaymakam vekâletinde istihdam olunarak Bâb-ı Âlice asalet-i memuriyeti tasdik buyurulması cihetiyle badehu infisal etmiştir. H. 1298 Zi'l-kade 25'inde [M. 19 Ekim 1881] 1008 kuruş maaş ile Konya vilayetinde merbut Beyşehir, H. 1299 Receb 8'inde [M. 26 Mayıs 1882] yine o miktar maaş ve becayış sureti ile vilayet-i mezkûrede Hadim kazaları kaymakamlıklarına tayin olunarak adem-i iktidarına mebni H. 1303 Cemaziyü'l-Evvel 6'sında [M. 10 Şubat 1886] azil edilmiştir. H. 1304 Şaban 23'ünde [M. 17 Mayıs 1887] 1800 kuruş maaşla Konya vilayetine tabi Akseki kazası kaymakamlığına tayin buyurulmuştur.
Ali Faik Efendi ¹⁰⁸	16 yaşında H. 1296 Zi'l-Hicce 8'inde [M. 23 Kasım 1879] 160 kuruş maaşla İzmir Rüsumat Nezaretine mülhak Kuşadası Rüsumat Müdüriyeti Kâtip-i Saniliğine tayin olunmuştur. H. 1300 Cemaziyü'l-Evvel 4'ünde [M. 13 Mart 1883] maaşına 40 kuruş ilave kılınmıştır. Efrad-ı redifeden olmasından dolayı H. 1306 Zi'l-Hicce 7'sinde [M. 4 Ağustos 1889] silk-i celil-i askeriye ¹⁰⁹ alınıp H. 1307 Zi'l-Kade 14'ünde [M. 2 Temmuz 1890] ikmal-i müddetle ¹¹⁰ iade-i memuriyet eylemiştir.
Hamza Efendi ¹¹¹	31 yaşında H. 1280 Muharrem 12'sinde [M. 29 Haziran 1863] 200 kuruş maaş ile İzmir Rüsumat Nezaretine mülhak Kefre Rüsumat memuriyetine bi't-tayin, H. 1283 Cemaziyü'l-Evvel [M. Eylül 1866] 400 kuruş maaş ve becayış sureti ile Nezaret-i mezkûreye merbut Boran Rüsumat memuriyetine nakl etmiş

¹⁰⁰ BOA. DH. SAİD d. 00008_00424

¹⁰¹ El-yevm: Bugün. Hâlâ.

¹⁰² BOA. DH. SAİD d. 00010_00230

¹⁰³ Bilâ-maaş: Maaşsız.

¹⁰⁴ İnfisal: Olduğu yerden ayrılma. Yerini bırakıp gitme. Azledilme.

¹⁰⁵ Muzafat: Bir şeyin ekleri, ilâveleri. Bir merkezin şubeleri, kolları.

¹⁰⁶ Mah: Ay.

¹⁰⁷ Munfasıl: İnfisal etmiş. Birbirinden ayrılmış. Yerinden ayrılmış, fasıl olmuş. İşinden ayrılmış.

¹⁰⁸ BOA. DH. SAİD d. 00011_00068

¹⁰⁹ Silk-i celil-i askeriye: Askerlik mesleği.

¹¹⁰ İkmal: Bitirme, eksik bir şeyi tamamlama.

¹¹¹ BOA. DH. SAİD d. 00011_00073

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
	H. 1285 Rebiü'l-Ahir 24'ünde [M. 14 Ağustos 1868] bi'l-istifa H. 1286 Safer 19'unda [M. 31 Mayıs 1869] 300 kuruş maaş ile Nezaret-i mezbûreye mülhak Karine Rüsumat İdaresine tayin, H. 1292 Receb 11'inde [M. 13 Ağustos 1875] murakkamu'l-miktar ¹¹² maaş ve becayiş sureti ile mârrü'l-beyan ¹¹³ Boran Rüsumat idaresi memuriyetine irca ¹¹⁴ olunmuştur. H. 1306 Muharrem 14'ünde [M. 20 Eylül 1888] 400 kuruş maaşla Akköy Rüsumat İdaresi memuriyetine nakl edilmiştir.
Ali Rıza Efendi ¹¹⁵	21 yaşında H. 1293 [M. 1876] senesinde 200 kuruş maaş ile Kuşadası Rüsumat Müdüriyeti Kâtip-i Saniliğine dâhil olup H. 1296 [M. 1878] senesinde 520 kuruş maaş ile Kuşadası Rüsumat Müdüriyeti Baş Kitabetine nakl ederek maaşı H. 1297 Rebiü'l-Ahirinde [M. Mart 1880] 480 kuruşa tedenni ¹¹⁶ ve H. 1300 Cemaziyü'l-Evvelisinde [M. Mart 1883] 600 kuruşa terakki eylemiştir.
Hüseyin Efendi ¹¹⁷ Sabri	40 yaşında H. 1285 Rebiü'l-Ahirinde [M. Temmuz 1868] 200 kuruş maaş ile Kuşadası Rüsumat Kitabetine girip, H. 1290 Recebinde [M. Ağustos 1873] 380 kuruş maaş ile İzmir Rüsumat Nezaretine mülhak Akköy Rüsumat Kitabet ve memuriyetine nakl edilmiş, H. 1295 Şabanında [M. Temmuz 1878] maaşı 400 kuruşa iblağ ¹¹⁸ ile H. 1295 Recebinde [M. Temmuz 1878] 240 kuruş maaş ve becayiş sureti ile Nezaret-i mezkûreye tabi Karine Rüsumat memuriyetine tayin kılınmış, H. 1300 Cemaziyü'l-Evvelinde [M. Mart 1883] maaş 300 kuruşa terakki etmiştir.
İsmail Efendi ¹¹⁹ Hakkı	H. 1304 Muharrem 14'ünde [M. 13 Ekim 1886] 21 yaşında 600 kuruş maaş ile Hazine-yi Celile mülga Masarifât-ı İdare-i Umumiyesi Tediye ¹²⁰ şubesine memur olmuş, H. 1304 Şaban guresinde [M. 25 Nisan 1887] Muhasebe-yi Umumiye-i Maliye Merkez Şubesine tahvil olunmuştur. H. 1305 Cemaziyü'l-Ahire selhinde [M. 13 Mart 1888] maaşı olan 600 kuruşla Havalat ve Mahsubat Şubesine nakl, H. 1306 Receb 11'inde [M. 13 Mart 1889] maaş-ı halisiyle Muhasebe-yi Umumiye-i Maliye Merkez Kalemine nakl olunmuştur. Maaşı H. 1390 Cemaziyü'l-Ahire 13'ünde [M. 14 Ocak 1892] 800 kuruşa, H. 1312 Cemaziyü'l-Ahire 15'inde [M. 14 Aralık 1894] 1000 kuruşa iblağ edilmiştir. H. 1314 Şevval 9'unda [M. 13 Mart 1897] maaşı 900 kuruşa tenzil ve H. 1315 Rebiü'l-Evvel 29'unda [M. 28 Ağustos 1897] 1000 kuruşa terakki eylemiştir. H. 1316 Cemaziyü'l-Evvel 2'sinde [M. 8 Eylül 1898] maaşı 1500 kuruşa ve H. 1316 Zi'l-Hicce 19'unda [M. 30 Nisan 1899] 1200 kuruşa iblağ edilmiştir. H. 1318 Cemaziyü'l-Evvel 6'sında [M. 1 Eylül 1900] maaş-ı halisiyle Muhasebe-yi Umumiye-i Maliye Merkez Kalemi Mümeyyizliğine terakki ederek maaşı H. 1318 Zi'l-Kade 8'inde [M. 27 Şubat 1901] 1400 kuruşa iblağ edilmiştir. H. 1318 Cemaziyü'l-Ahire guresinde [M. 26 Eylül 1900] maaş-ı halisiyle Muhasebe-yi Umumiye-i Maliye Makbuzat ve Tediye Kalemi Müdür Muavinliğine terfi ile maaşı H. 1320 Cemaziyü'l-Evvel 10'unda [M. 15 Ağustos

¹¹² Murakkam: Yazılı, yazılmış. Numaralanmış, numara konulmuş, sayı konulmuş.

¹¹³ Mârrü'l-beyân: Beyanı (yukarıda) geçmiş olan.

¹¹⁴ İrcâ: Döndürme, eski biçimine döndürme, çevirme.

¹¹⁵ BOA. DH. SAİD d. 00016_00237

¹¹⁶ Tedenni: Gerileme.

¹¹⁷ BOA. DH. SAİD d. 00023_00125

¹¹⁸ İblağ: Eriştirme, ulaştırma, miktarını artırma.

¹¹⁹ BOA. DH. SAİD d. 00033_00219

¹²⁰ Tediye: Ödemeler.

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
	<p>1902] 1500 kuruş, H. 1320 Receb 19'unda [M. 22 Ekim 1902] 1600 kuruş, H. 1320 Zi'l-Hicce 24'ünde [M. 24 Mart 1903] 1700 kuruş, H. 1322 Zi'l-Kade 5'inde [M. 11 Ocak 1905] 1800 kuruş, H. 1324 Rebiü'l-Ahir 14'ünde [M. 7 Haziran 1906] 1900 kuruş, H. 1325 Muharremi guresinde [M. 14 Şubat 1907] 2000 kuruşa iblağ olunan maaşıyla Şube-yi mezkûre Müdüriyetine tayin edildiği bildirilmiştir. Müceddeten teşkil olunan Varidat Muhasebesi Müdüriyetine 3000 kuruş maaşla nakil ve tayin üzerine H. 1326 Receb 13'ünde [M. 11 Ağustos 1908] irade-yi seniyye şeref-sadır¹²¹ olmuştur. H. 1327 Rebiü'l-Evvel 23'ünde [M. 14 Nisan 1909] muvakkat bütçe mucibince 2500 kuruş maaşla tenzil olup, Şaban 28'inde [M. 14 Eylül 1909] icra kılınan tensikatta 2000 kuruş maaşla Muamelat-ı Nakdiye Şubesi Makbuzat ve Tedyat Kalemi Mümeyyizliğine nakil edilmiştir.</p>
Mustafa Efendi ¹²²	Fevzi <p>H. 1287 Cemaziyü'l-Evvel 9'unda [M. 7 Ağustos 1870] 23 yaşında iken 2000 kuruş maaş ile Aydın Vilayetinde Demirci kazası kaymakamlığına memur, H. 1288 Ramazan 5'inde [M. 18 Kasım 1877] munfasıl olup Zi'l-Hicce 4'ünden [M. 14 Şubat 1872] 10 Rebiü'l-Ahir 1290'ma [M. 7 Haziran 1873] değin o maaşla Akhisar kaymakamlığında istihdam edilerek, ahiren Atala=Adala kazasında kura-yı mütejavire¹²³ ahalisi beyinlerinde münaza-un fih¹²⁴ olan arazi maddesinin tahkiki ve H. 1291 sene-i maliyesinde [M. 13 Mart 1875] 1600 kuruş maaş ile Demirci kazası tadad-ı ağnam¹²⁵ memuriyetlerine bi't-tayin, üç mahta ikmal-i memuriyetle H. Zi'l-Kade 14'ünde [M. 13 Aralık 1875] 700 kuruş maaş ile der-Saadet 10. Daire-i Belediye Tahsilat Kitabeti Muavinliğine ve H. 1292 Cemaziyü'l-Ahire 28'inde [M. 1 Ağustos 1875] 1500 kuruş maaş ile 7. Daire-i Belediye Tahsilat Kitabetine memur ve H. 1293 Safer 17'sinde [M. 14 Mart 1876] o maaş ile Atik Yedinci Daire-i Belediye Tahsilat Kitabetine nakl ve maaşı H. 1296 Ramazan 27'sinde [M. 13 Eylül 1879] 1350 kuruşa tenzil ve H. 1297 Rebiü'l-Ahir guresinde [M. 13 Mart 1880] 1000 kuruş maaş ile 4. Daire-i Belediye Tahsilat Kalemine ve H. 1298 Receb 25'inde [M. 23 Haziran 1881] maaş-ı haliyle Daire-i mezbûre Mal Memuriyetine nakl edilerek, H. 1302 Muharrem 21'inde [M. 10 Kasım 1884] 1200 kuruş maaş ile 4. Daire-i Belediye Muhasebeciliğine ve H. 1308 Cemaziyü'l-Evvel guresinde [M. 13 Aralık 1890] maaşı 1800 kuruşa terakki etmiş ve H. 1313 Muharrem selhinde [M. 23 Temmuz 1895] 3500 kuruş maaşla Birinci Daire-i Belediye muhasebeciliğine nakl ve maaşı H. 1316 Rebiü'l-Evvel 19'unda [M. 8 Ağustos 1898] 3750 kuruşa iblağ edildiği H. 1320 Rebiü'l-Ahir 8'inde [M. 14 Temmuz 1902] 4000 kuruş maaşla 6. Daire-i Belediye Muhasebeciliğine nakl ve H. 1326 Receb 21'inde [M. 19 Ağustos 1908] Şehremaneti Muhasebeciliğine mahsus olan 5500 kuruşun zammı olan 1100 kuruşla mezkûr muhasebecilik vekâletine tayin kılınıp, H. 1326 Zi'l-Kade 22'sinden [M. 16 Aralık 1908] H. 1327 Muharrem 18'ine [M. 9 Şubat 1909] kadar Altıncı Daire-yi Belediye Müdüriyeti vekâleten ifa ederek bundan dolayı ceman 1260 kuruş vekâlet maaşı aldığı bildirilmiştir.</p>

¹²¹ Padişahın şerefli yüce emri ortaya çıktı.

¹²² BOA. DH. SAİD d. 00042_00225

¹²³ Kura-yı mütejavire: Komşu köyler.

¹²⁴ Münaza-un fih: Hakkında ihtilaf mevcut olan şey, münakaşa edilen mes'ele. Aradaki husumete sebep olan.

¹²⁵ Tadad-ı Ağnam: Koyun sayımı.

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
Mehmet Hulusi Efendi ¹²⁶	H. 1300 Safer 11 [M. 22 Aralık 1882] 28 yaşında 380 kuruş maaşla Mersin Telgraf Merkezi Muhabere memuriyetine tayin, H. 1304 Ramazan 27 [M. 19 Haziran 1887] Adana, H. 1305 Şaban guresinde [M. 13 Nisan 1888] 400 kuruş maaşla Mersin Telgraf Merkezi Muhabere Memuriyetlerine tahvil kılınmıştır. H. 1313 Zi'l-Hicce 9'unda [M. 22 Mayıs 1896] 500 kuruşa, H. 1324 Muharrem 25'inde [M. 21 Mart 1906] 540 kuruş maaşla Adana Vilayeti Yumurtalık Telgraf ve Posta Merkezi Müdürlüğünde bulunmuştur.
Ali Efendi ¹²⁷	H. 1289'da [M. 1872] 20 yaşında Kuşadası telgrafhanesine şakirtlikle başlayıp, H. 1295 Rebiü'l-Evvel 9'unda [M. 13 Mart 1878] 400 kuruş maaşla, H. 1296 Şevval 14'ünde [M. 1 Ekim 1879] 500 kuruş maaşla Trabzon Merkezleri Muhabere Memuriyetlerine tayin ve nakil, H. 1297 Rebiü'l-Ahir 2'sinde [M. 14 Mart 1880] tensikatta maaşı 400 kuruşa tenzil, H. 1298 Zi'l-Hicce 7'sinde [M. 31 Ekim 1881] 380 kuruş maaş ve becayış suretiyle Kala-yı Sultaniye Merkezi Muhabere Memuriyetine, H. 1300 Ramazan 8'inden [M. 13 Temmuz 1883] 400 kuruş maaşla H. 1304 Zi'l-Kade 24'üne kadar [M. 13 Ağustos 1887] Muğla Merkezi muhabere memuriyetine nakl, H. 1313 Rebiü'l-Evvel 16'sında [M. 6 Eylül 1895] 600 kuruş maaşla Mekri Telgraf ve Posta Merkezi Müdüriyetine terfi, H. 1314 Şevval 9'unda [M. 13 Mart 1897] maaşı 540 kuruşa tenzil edilmiştir.
Mehmed Efendi ¹²⁸	Ragıb H. 1304 Zi'l-Hicce tarihinde [M. Ağustos 1887] 17 yaşında 200 kuruş maaşla Kuşadası Düyun-u Umumiye idaresinin yaş üzüm mubassırlığına ¹²⁹ girip, H. 1305 Muharrem 24'üne [M. 12 Ekim 1887] kadar mezbûr mubassırlıkta ve H. 1305 Zi'l-Hicce 12'sinden [M. 20 Ağustos 1888] H. 1306 Safer 21'ine [M. 27 Ekim 1888] kadar ve H. 1306 Zi'l-Hicce 22'sinden [M. 19 Ağustos 1889] H. 1307 Muharrem 26'sına [M. 22 Eylül 1889] kadar idare-i merkûme mubassırlıklarında bi'l-istihdam ve 300 kuruş maaşla Kuşadası Tuz Anbar memurluğuna tayin kılınmıştır. H. 1310 Cemaziyü'l-Evvel 26'sında [M. 16 Aralık 1892] 250 kuruş maaşla müceddeten teşkil olunana Karine ve Derin Göl Düyun-u Umumiye memuriyetine ve H. 1311 Receb 5'inde [M. 12 Ocak 1894] maaş-ı halisiyle müceddeten teşkil olunan Çanlı Düyun-u Umumiye Memuriyetine nakl ve H. 1311 Receb 25'inde [1 Şubat 1894] işe mübaşeret edip H. 1313 Muharrem 7'sinde [M. 30 Haziran 1895] 400 kuruş maaşla Nif Kazası Düyun-u Umumiye Memuriyeti vekâletine terfi edilmiştir.
Mustafa Efendi ¹³⁰	Rüşdü H. 1299 Receb 11'inde [M. 29 Mayıs 1882] 18 yaşında 250 kuruş maaşla Kuşadası Rüsumat Müdüriyeti Kolculuğuna tayin, H. 1308 Zi'l-kade 5'inde [M. 12 Haziran 1891] 200 kuruş maaşla Karina Rüsumat Memuriyeti Kitabetine nakil, H. 1315 Muharrem 12'sinde [M. 13 Haziran 1897] 300 kuruş maaşla Akköy Rüsumat Memuriyetine tayin olmuştur.
Mehmed Efendi ¹³¹	Şaban H. 1315 Zi'l-Kade 21'inde [M. 13 Nisan 1898] 30 yaşında 650 kuruş maaşla Konya Umur-u Nafia Ser-Mühendisi Muavinliğine tayin ve H. 1325 Rebiü'l-Evvel 7'sinde [M. 20 Nisan 1907] maaşı 800 kuruşa iblağ edildiği, H. 1327 Zi'l-kade 5'inde [M. 18 Kasım 1909] Teke Sancağı Nafia

¹²⁶ BOA. DH. SAİD d. 00050_00210¹²⁷ BOA. DH. SAİD d. 00054_00213¹²⁸ BOA. DH. SAİD d. 00061_00025¹²⁹ Mubassır: Gözetici; bekleyici; bakıcı.¹³⁰ BOA. DH. SAİD d. 00069_00009¹³¹ BOA. DH. SAİD d. 00078_00233

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
	Mühendisliğine nakil olmuştur.
Süleyman Fehmi Efendi ¹³²	H. 1291 Şevval 3'ünde [M. 13 Kasım 1874] 300 kuruş maaşla Aydın Sancağında Karapınar ¹³³ karyesi Duhan Fabrikası memuriyetine, H. 1292 Rebiü'l-Evvel 7'sinde [M. 13 Nisan 1875] 300 kuruş maaşla Aydın Duhan Fabrikası Muavinliğine, H. 1293 Şevval 1'inde [M. 20 Ekim 1876] yüzde 10 kuruş aidatla kura ve mahallatıyla Eşme kazası arazi-i emiriye ve mevkufa ¹³⁴ ve emlak yoklama kitabetine, H. 1295 Ramazan 14'ünde [M. 11 Eylül 1878] 235 kuruş maaş ve aidat-ı mahsusa ile Saruhan Sancağı Defter-i Hakani Kalemî İkinci Kitabetine tayin, H. 1296 Rebiü'l-Evvel 20'sinde [M. 14 Mart 1879] bila-istifa ile infisal, H. 1296'da [M. 1879] 500 kuruş ücretle Manisa Ağnam Kitabetine, H. 1296 Receb 23'de [M. 13 Temmuz 1879] 500 kuruş maaşla Manisa Emanet Aşar Anbar Memurluğuna, H. 1296 Şevval 15'inde [M. 2 Ekim 1879] yüzde on kuruş aidatla Gördes Kazası Arazi-yi emiriye ve mevkufa ve emlak yoklama kitabetine, H. 1297 Cemaziyü'l-Evvel 4'ünde [M. 14 Nisan 1880] 290 kuruş maaşla Saruhan Sancağı Tahrirat Kalemî Evrak Memurluğuna, H. 1297 Şevval 25'inde [M. 30 Eylül 1880] 10 kuruş, H. 1298 Cemaziyü'l-Ahire 2'sinde [M. 2 Mayıs 1881] 50 kuruş, H. 1299 Receb 1'inde [M. 19 Mayıs 1882] 20 kuruş, H. 1300 Zi'l-Kade 8'inde [M. 10 Eylül 1883] 30 kuruş zamm ile maaşı 400 kuruş, H. 1307 Rebiü'l-Ahir 28'inde [M. 22 Aralık 1889] 400 kuruş maaşla Saruhan Sancağı Evkaf Baş Kitabetine, H. 1307 Cemaziyü'l-Evvel 28'inde [M. 20 Ocak 1890] 370 kuruş maaşla Saruhan Sancağı Tahrirat Kalemî ve Evrak Memurluğuna tayin olmuştur.
İbrahim Hakkı Efendi ¹³⁵	H. 1299'da [M. 1881] 20 yaşında iken mülazemetle Kuşadası Rüşumat İdaresine, H. 1305 Rebiü'l-Evvel 10'unda [M. 26 Kasım 1887] 250 kuruş maaş ile müdüriyet-i mezkûre Mubassır Vekili olmuş H. 1305 Şaban 23'ünde [M. 5 Mayıs 1888] asilinin avdetine mebni bi'l-înfikâk ¹³⁶ yine mülazemetle idare-i mezbûreye devam eylemiş, H. 1307 Zi'l-Hicce 26'sında [M. 13 Ağustos 1890] selefinin iade-yi memurini cihetiyle açığa çıkarılarak yine mülazemetle idare-yi mezkûreye muavedet ¹³⁷ ve H. 1310 Safer 20'sinde [M. 13 Eylül 1892] mezkûrül-miktar maaş ile kitabet-i mezbûreye asaleten tayin olunmuştur.
İbrahim Talat Efendi ¹³⁸	H. 1311 Cemaziyü'l-Ahire 27'sinden [M. 5 Ocak 1894] H. 1311 Şevval 3'üne kadar [M. 9 Nisan 1894] Söke kazası Ziraat Bankası Sandığına bila-maaş mülazemetle devam ettikten sonra, H. 1311 Şevval 19'unda [M. 25 Nisan 1894] 250 kuruş maaşla Bozdoğan kazası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kitabeti Refakati'ne tayin olunup ifa-yı vazifeye başlamıştır. H. 1314 Ramazan 17'sinde [M. 19 Şubat 1897] 80 kuruş maaşla Çine Kazası Ziraat Bank Sandığı Muhasebe Kitabeti Vekâletine nakl edilip H. 1315 Cemaziyü'l-Evvel guresinde [M. 28 Eylül 1897] 400 kuruş maaşla asaleten memuriyeti icra olunmasından dolayı refakatten infikâk eylediği ve H. 1325 Safer 23'ünde [M. 7 Mart 1907] 500 kuruş maaşla Soma Ziraat Bank Sandığı Muhasebe Kitabetine tahvil edilmiştir.

¹³² BOA. DH. SAİD d. 00083_00105

¹³³ Bugünkü İncirliova İlçesi.

¹³⁴ (vakfa ait)

¹³⁵ BOA. DH. SAİD d. 00089_00058

¹³⁶ İnfikâk: Çözülme, bir şey yerinden ayrılma

¹³⁷ Geri dönme, dönüş

¹³⁸ BOA. DH. SAİD d. 00097_00065

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
Hüseyin Avni Efendi ¹³⁹	<p>H. 1301 Rebiü'l-Evvel 7'sinde [M. 6 Ocak 1884] 24 yaşında 240 kuruş maaşla Çine kazası Tahrirat Kitabetine tayin olunarak H. 1301 Rebiü'l-Ahir 8'inde [M. 6 Şubat 1884] bila-istifa infisal etmiş ve</p> <p>H. 1302 Receb 16'sında [M. 1 Mayıs 1885] 300 kuruş maaşla Dikili Nahiyesi Vergi Kitabetine tayin ve muahharen 500 kuruş maaşla Tavas kazası Mal Müdürü Muavinliğine tahviline mebni</p> <p>H. 1306 Receb 2'sinde [M. 4 Mart 1889] Dikili'den infikâk ve</p> <p>H. 1306 Receb 12'sinde [M. 14 Mart 1889] Tavas'ta işe mübaşeret etmiş.</p> <p>H. 1310 Rebiü'l-Ahir 23'ünden [M. 14 Kasım 1892] H. 1310 Receb 8'ine [M. 26 Ocak 1893] kadar 120 kuruş zamm maaşla Mal Müdürlüğü Vekâletinde bulunmuş H. 1312 Ramazan 10'unda [M. 7 Mart 1895] 600 kuruş maaşla Seferihisar kazası Mal Müdüriyetine tayin,</p> <p>H. 1314 Rebiü'l-Ahir 8'inde [M. 16 Eylül 1896] memuriyeti tasdik olunmuştur.</p> <p>H. 1314 Şevval 9'unda [M. 13 Mart 1897] maaşı öşr-ü bi't-tecil 540 kuruşa tenzil edilerek</p> <p>H. 1319 Receb 12'sinde [M. 25 Ekim 1901] maaş-ı halisiyle Eşme Kazası Mal Müdürlüğüne nakl olunarak</p> <p>H. 1319 Receb 25'inde [M. 6 Kasım 1901] vazifesine mübaşeret etmiştir.</p> <p>H. 1322 Rebiü'l-Evvel 16'sında [M. 31 Mayıs 1904] maaşıyla Demirci Kazası Mal Müdürlüğüne nakl olunmuştur.</p>
Ali Seyfeddin Efendi ¹⁴⁰	<p>H. 1304 Rebiü'l-Evvel 17'sinde [M. 14 Aralık 1886] 14 yaşında 290 kuruş maaşla Kuşadası Kazası Gazhane memuriyetine tayin olunup</p> <p>H. 1310 Zi'l-Kade 11'inde [M. 27 Mayıs 1893] 19 kuruş ve</p> <p>H. 1311 Cemaziyü'l-Ahire 4'ünde [M. 13 Aralık 1893] 21 kuruş zam ile maaşı 230 kuruşa iblağ olunmuş,</p> <p>H. 1311 Şevval 18'inde [M. 24 Nisan 1894] 250 kuruş maaşla Kuşadası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kitabetine refakaten tahvil olunup,</p> <p>H. 1314 Cemaziyü'l-Evvel 15'inde [M. 22 Ekim 1896] 500 kuruş maaşla Menemen Kazası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kitabetine tayin, refakaten</p> <p>H. 1315 Zi'l-Kade 21'inde [M. 13 Nisan 1898] maaşı 600 kuruşa iblağ olunduğu ve</p> <p>H. 1317 Şaban 10'undan [M. 14 Aralık 1899] H. 1317 Ramazan 5'ine [M. 7 Ocak 1900] kadar 168 kuruş sülüs maaşla Karaburun Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kitabeti Vekâletinde bulunup,</p> <p>H. 1318 Safer 24'ünden [M. 23 Haziran 1900] H. 1318 Ramazan 12'sine [M. 3 Ocak 1901] kadar 233 kuruş 13 para sülüs maaşla Bergama kazası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kitabeti Vekâletinde bulunduğu,</p> <p>H. 1323 Şevval 22'sinde [M. 20 Aralık 1905] 450 kuruş maaşla Menteşe Ziraat Bankası Şubesi Memur Muavinliğine tayin ve</p> <p>H. 1324 Safer 2'sinde [M. 28 Mart 1906] maaşı 500 kuruşa iblağ ve</p> <p>H. 1323 Cemaziyü'l-Evvel guresinde [M. 4 Temmuz 1905] 600 kuruş maaşla Hicaz Demiryolu Suriye Komisyonu Muhasebe Kalemî İşletme Masası Muteberliğine nakl edilip,</p> <p>H. 1323 Ramazan 15'inde [M. 13 Kasım 1905] istifaen infisal eylediği, H. 1325 Cemaziyü'l-Evvel 13'ünde [M. 24 Haziran 1907] 500 kuruş maaşla Alaçatı Ziraat Bankası Sandık Memuriyetine tayin ve</p> <p>H. 1325 Şevval 4'ünde [M. 10 Kasım 1907] 650 kuruş maaşla Bayındır Ziraat Bankası Sandık Memuriyetine nakl ve H. 1328 Cemaziyü'l-Evvel 6'sında [M. 16 Mayıs 1910] bila-istifa infisal edip,</p> <p>H. 1328 Receb 14'ünde [M. 22 Temmuz 1910] 800 kuruş maaşla İzmir Ziraat Bankası Şubesi İkrazat Mukayyitliğine tayin olunarak vazifesine mübaşeret eylemiştir.</p>
Hasan Rifat Efendi ¹⁴¹	H. 1305 Zi'l-Hicce ayında [M. Ağustos 1888] Kuşadası Telgrafhanesine mülazemetle,

¹³⁹ BOA. DH. SAİD d. 00099_00111¹⁴⁰ BOA. DH. SAİD d. 00101_00119

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
	H. 1319 Muharrem 18'inde [M. 7 Mayıs 1901] 100 kuruş maaşla İzmir Posta Hanesinde Taahhüd ve Mersule Memuriyetine tayin kılınmıştır. H. 1320 Muharrem 6'sında [M. 15 Nisan 1902] 200 kuruş muvakkat maaş ve becayiş suretiyle İzmir Merkez Muhabere Memurluğuna nakil, H. 1321 Ramazan 17'sinde [M. 7 Aralık 1903] 450 kuruş muvakkat maaşla Sisam Telgraf ve Posta Merkezi Muhaberat-ı Ecnebiye Memurluğuna nakil olmuştur.
Bekir Bey ¹⁴²	H. 1278 Safer 11'inde [M. 18 Ağustos 1861] 600 kuruş maaşla Mabeyn-i Hümayun-u Mülukane Eczahanesine memur olup H. 1279 Safer 21'inde [M. 18 Ağustos 1862] maaşı 700 kuruş ve H. 1283 Şaban 12'sinde [M. 20 Aralık 1866] 750 kuruşa iblağ olmuştur. H. 1283 Zi'l-Kade 12'si [M. 18 Mart 1867] tertibinden dolayı maaşı 625 kuruşa tenzil ve H. 1285 Muharrem 24'ünde [M. 17 Mayıs 1868] maaşı 660 kuruşa, H. 1288 Muharrem 9'unda [M. 31 Mart 1871] maaşı 750 kuruşa iblağ olmuştur. H. 1293 Şaban 26'sında [M. 16 Eylül 1876] 1700 kuruşa iblağ ve Eczacı-yı Sani nasb ve tayin olmuştur. H. 1301 Şevval 5'inde [M. 29 Temmuz 1884] 2360 kuruş H. 1312 Receb 12'sinde [M. 9 Ocak 1895] maaşı 3500 kuruş, H. 1314 Şevval 9'unda [M. 13 Mart 1897] Hazine-yi Hassa-yı Şahanece vuku bulan tecilat-ı umumiye sırasında maaşı 3325 kuruşa tenzil ve H. 1315 Muharrem 20'sinde [M. 21 Haziran 1897] 7125 kuruşa iblağ olunarak ser-eczacı Hazret-i Şehriyari tayin ve H. 1321 Rebiü'l-Ahir 10'unda [M. 6 Temmuz 1903] maaşı 8875 kuruşa iblağ edilmiştir.
Tosun Ağazade Hafız Receb Sabri Efendi ¹⁴³	H. 1311 Cemaziyü'l-Ahire 14'ünde [M. 23 Aralık 1893] 250 kuruş maaşla Tavas kazası muvakkat Palamut Aşar Muavinliğine girip H. 1312 Muharrem 5'inde [M. 9 Temmuz 1894] memuriyetine istifa hâsil olmuş. H. 1314 senesi Cemaziyü'l-evvel 21'inde [M. 28 Ekim 1896] 250 kuruş maaşla Eşme Kazası Düyun-u Umumiye Memuriyeti Aşar Kâtipliğine tayin kılınmıştır.
İbrahim Şükrü Efendi ¹⁴⁴	H. 1307 Rebiü'l-Evvel 19'undan [M. 13 Kasım 1889] H. 1307 Cemaziyü'l-Ahire 17'sine [M. 8 Şubat 1890] kadar 500 kuruş maaşla Tavas Kazası Palamut Aşar Anbar Memurluğunda istihdam olunduktan ve badehu hıdmet-i muvazzafayı askeriyesini dahi ikmal ettikten sonra H. 1318 Rebiü'l-Ahir 11'inde [M. 8 Ağustos 1900] 250 kuruş maaşla Alaçatı Ziraat Bankası Sandık Muhasebe Kitabete Refakatine tayin ve H. 1319 Cemaziyü'l-Evvel 5'inde [M. 20 Ağustos 1901] 350 kuruş maaşla Bergama Kazası Ziraat Bankası Sandık Muhasebe Kitabete Refik-i Evvelliğine tahvil olunmuştur. H. 1320 Zi'l-Hicce guresinde [M. 28 Şubat 1903] 500 kuruş maaşla Adana Vilayeti Ziraat Bankası Şubesi Katib-i Evvelliğine ve H. 1321 Rebiü'l-Ahire guresinde [M. 27 Haziran 1903] maaş-ı halisiyle Lazkiye Sancağı Ziraat Bankası Şubesi Memur Muavinliğine nakil olunduğu, H. 1322 Muharrem 6'sında [M. 23 mart 1904] 600 kuruş maaşla Sayda Kazası Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kitabetine nakil ile maaşı Cemaziyü'l-Evvel selhinde [M. 14 Temmuz 1904] 700 kuruşa iblağ, H. 1323 Muharrem 26'sında [M. 2 Nisan 1905] mezkûr maaşla Lazkiye Sancağı Ziraat Bankası Sandığı Muhasebe Kitabetine tahvil edilmiştir. H. 1321 Rebiü'l-Ahire 25'inden [M. 21 Temmuz 1903] Cemaziyü'l-Ahire 21'ine [M. 14 Eylül 1903] kadar 160 kuruş zamlı maaşla Memur Vekâletine, H. 1324 Zi'-Kade 9'unda [M. 25 Aralık 1906] 1200 kuruş maaşla Bingazi Ziraat

¹⁴¹ BOA. DH. SAİD d. 00107_00111¹⁴² BOA. DH. SAİD d. 00107_00170¹⁴³ BOA. DH. SAİD d. 00109_00029¹⁴⁴ BOA. DH. SAİD d. 00110_00239

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
	Bankası Memuriyetine tahvil edilip, H. 1327 Şaban 2'sinde [M. 19 Ağustos 1909] maaşıyla Beyrut Vilayeti Bank şubesi Müdür Muavinliğine ve H. 1328 Safer 27'sinde [M. 10 Mart 1910] 2000 kuruş maaşla Trablusgarb Vilayeti Bank Şubesi Müdüriyetine nakil edilmiştir.
Mehmed Efendi ¹⁴⁵	Hilmi H. 1315 Şevval 20'sinde [M. 14 Mart 1898] 250 kuruş maaşla Kuşadası Kazası Bidayet Mahkemesi Azalığıyla Müstantıklığına tayin, H. 1318 Zi'l-Hicce guresinde [M. 22 Mart 1901] müddet-i nizamiyesinin inkızasına ¹⁴⁶ mebni infisal etmiş ve H. 1318 Zi'l-Hicce 27'sinde [M. 17 Nisan 1901] 360 kuruş maaşla Kuşadası Sandık Eminliğine tayin edilmiştir.
Mehmed Efendi ¹⁴⁷	Emin H. 1311 Zi'l-Hicce 9'unda [M. 13 Haziran 1894] 28 yaşında Söke Düyun-u Umumiye aidat memurluğuna girip, H. 1313 Cemaziyü'l-Ahire 7'sinde [M. 25 Kasım 1895] terfien 250 kuruş maaşla Akköy Yoran Düyun-u Umumiye Memurluğuna tayin ve Asakir-i Redif bulunması cihetiyle 1314 Zi'l-Hicce 10'unda [M. 12 Mayıs 1897] silah altına alındığından vazifesi başından infikâk etmiştir. H. 1315 Safer 15'inde [M. 16 Temmuz 1897] askerden avdetle vazifesine mübaşeret ve H. 1316 Muharrem 28'inde [M. 18 Haziran 1898] 300 kuruş maaşla terfien Alaçatı Düyun-u Umumiye memurluğuna tahvil eylediği ve askerde bulunduğu müddet maaşatı nisf hesabıyla tesviye olunmuştur.
Mustafa Efendi ¹⁴⁸	Hilmi H. 1308 Şaban 2'sinde [M. 13 Mart 1891] 800 kuruş ücret-i maktua ¹⁴⁹ ile Alaşehir kazası Ağnam icmal kitabetine tayin, H. 1308 Ramazan 4'ünde [M. 13 Nisan 1891] hitam-ı memuriyetle infikâk ve H. 1309 Şaban 13'ünde [M. 13 Mart 1892] 1750 kuruş ücret-i maktua ile Bozdoğan kazası Ağnam Memurluğuna bi't-tayin, H. 1309 Ramazan 12'sinde [M. 10 Nisan 1892] yine hitam-ı memuriye cihetiyle infisal edip H. 1310 Şaban 24'ünde [M. 13 Mart 1893] 1500 kuruş ücret-i maktua ile Nazilli kazası Ağnam Memurluğuna tayin olunarak H. 1310 Ramazan 28'inde [M. 15 Nisan 1893] müddetinin hitamına mebni infikâk eylemiş ve H. 1311 Ramazan 6'sında [M. 13 Mart 1894] 1200 kuruş ücretle saniyen Bozdoğan Kazası Ağnam Memurluğuna bi't-tayin, H. 1311 Ramazan 29'unda [M. 5 Nisan 1894] yine hitam-ı memuriyetle infikâk ve H. 1312 Ramazan 16'sında [M. 13 Mart 1895] 1500 kuruş ücretle Menemen kazası Ağnam Memurluğuna tayin olunarak H. 1312 Şevval 28'inde [M. 24 Nisan 1895] yine hitam-ı memuriyetle infikâk ve H. 1313 Ramazan 28'inde [M. 13 Mart 1896] 1500 kuruş ücret-i maktua ile Kuşadası Ağnam Memurluğuna tayin ve

¹⁴⁵ BOA. DH. SAİD d. 00119_00198

¹⁴⁶ İnkıza: Bitim, sona erme.

¹⁴⁷ BOA. DH. SAİD d. 00129_00169

¹⁴⁸ BOA. DH. SAİD d. 00130_00137

¹⁴⁹ Maktu (Aylık) Ücret: Çalışanın eline her ay aynı miktarda ücretin geçmesi ve hafta tatili, ulusal bayram, genel tatil gibi ücretlerin de içinde olduğu ücret türüdür. Ücretin sözleşmede bu şekilde belirtildiği durumlarda çalışana ayrıca hafta tatili ve genel tatil ücreti ödenmez, ödenen ücretin içinde olduğu kabul edilir. Ancak, belirtilen günlerde işçinin çalışması halinde aylık maktu ücretlerinin 30'da 1'i günlük ücret kabul edilerek ayrıca ödeme yapılması gerekmektedir. Maktu ücretin bir özelliği de çalışanın herhangi bir sebepten (izinli, istirahatli, mazeretli) işine devam edemediği günler için de ücretinden kesinti yapılamaz, ücret tam olarak ödenir. <http://iskanunu.com/genel/2174-maktu-ucret-ve-diger-ucret-turleri/>

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
	H. 1313 Zi'l-Kade 21'inde [M. 4 Mayıs 1896] hitam-ı memuriyeti cihetiyle infikâk ve H. 1314 Şevval 9'unda [M. 13 Mart 1897] 1275 kuruş ücretle saniyen kaza-yı Kuşadası ağnam memuriyetine tayin ve H. 1314 Zi'l-Kade 27'sinde [M. 29 Nisan 1897] hitam-ı memuriyetle infikâk ve H. 1315 Şevval 20'sinde [M. 14 Mart 1898] 630 kuruş ücret-i maktua ile Kuşadası Ağnam Kitabetine tayin ve H. 1316 Muharrem 22'sinde [M. 12 Haziran 1898] hitam-ı memuriyetle infikâk ederek H. 1316 Zi'l-Kade 11'inde [M. 23 Mart 1899] 360 kuruş maaşla Kuşadası Sandık Emanetine tayin ve H. 1318 Zi'l-Hicce 26'sında [M. 16 Nisan 1901] infikâk etmiştir.
Mehmed Tevfik Efendi ¹⁵⁰	H. 1297 Receb 4'ünde [M. 12 Haziran 1880] 24 yaşında 400 kuruş aylıkla Çanlı Rüşum-u Sitte Memuriyetine tayin, H. 1301 Cemaziyü'l-Ahire selhinde [26 Nisan 1884] rejinin teşkili münasebetiyle memuriyeti lâğv olunarak açıkta kalmış ve 5 mahı mütecevaz Kuşadası Düyun-u Umumiye İdaresine mülazemet ederek H. 1301 Zi'l-Hicce 2'sinde [M. 23 Eylül 1884] 300 kuruş maaşla müceddeten küşad olunan Tuz anbarı memuriyetine tayin kılınmış ise de H. 1306 Zi'l-Hicce 5'inde [M. 2 Ağustos 1889] Asakir-i Redif ile silah altına alınarak 1 sene 1 mah 7 gün hizmetle ba-irade-yi seniyye memleketine avdet ve 2 sene 2 mah kadar umur-u zatiyesiyle iştigal etmiş ve H. 1310 Cemaziyü'l-Evvel 19'unda [M. 9 Aralık 1892] 300 kuruş aylıkla Kuşadası Düyun-u Umumiye İdaresi Tuz Anbar Memurluğuna tayin ve H. 1317 Zi'l-kade 13'ünde [M. 15 Mart 1900] 400 kuruş maaşla Milas Düyun-u Umumiye Memuriyetine nakil olmuştur.
Ali Talib Efendi ¹⁵¹	H. 1291 Şaban [M. Eylül 1874] 250 kuruş maaşla Söke'de Artman oğlu Atnaş Ağa'nın Duhan Fabrikası Kitabetine tayin ve sekiz mah sonra fabrikanın kapanmasına mebni açığa çıkmış ve H. 1295 Receb-i guresinde [M. 1 Temmuz 1878] 300 kuruş maaşla Aleksandros Kondolyo'nun Duhan Fabrikası Memuriyetine ve H. 1297 Cemaziyü'l-Ahire 18'inde [M. 28 Mayıs 1880] 250 kuruş maaşla Söke Rüşum-u Sitte İkinci Kitabetine, H. 1298 Zi'l-Kade 27'sinde [M. 21 Ekim 1881] 657 kuruş maaşla Kuşadası Memur ve Kitabetine ve H. 1300 Rebiü'l-Evvel 10'unda [M. 19 Ocak 1883] 250 kuruş maaşla Söke Kazası Nüfus Memuriyetine tayin, H. 1309 Rebiü'l-Ahir 17'sinde [M. 20 Kasım 1891] maaşı 350 kuruşa iblağ olunmuştur.
Mustafa Efendi ¹⁵²	H. 1318 Safer 16'sında [M. 15 Haziran 1900] 350 kuruş maaşla Manastır Vilayeti Merkez Kazası Tadilat-ı Umumiye İkinci Seyyar Fırkası Mukayyidliğine tayin olmuştur.
Kutucuzade Süleyman Remzi Efendi ¹⁵³	H. 1297 Receb 4'ünde [M. 12 Haziran 1880] 19 yaşında 250 kuruş aylıkla Kuşadası aşar muharrirliğine girip 4 mah 20 gün kadar istihdam olunmuş ve H. 1302 Şevval 8'inde [M. 21 Temmuz 1885] silk-i celil-i askeriyye dâhil olmuş ve H. 1307 Rebiü'l-Ahir 14'ünde [M. 8 Aralık 1889] silk-i mezkûrdan çıkmıştır. H. 1307 Zi'l-Kade 28'inde [M. 16 Temmuz 1890] 350 kuruş aylıkla Söke Kazasına merbut Özbaşı muvakkat aşar anbar Memurluğundan 7 mah 20 gün sonra istifa hâsil etmiş Kuşadası idaresine mülazemetle devam eyledikten sonra H. 1310 Zi'l-Kade 28'inde [M. 13 Haziran 1893] 200 kuruş aylıkla idare-i

¹⁵⁰ BOA. DH. SAİD d. 00134_0004¹⁵¹ BOA. DH. SAİD d. 00134_00061¹⁵² BOA. DH. SAİD d. 00134_00212¹⁵³ BOA. DH. SAİD d. 00138_00247

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
	mezkûre kolculuğuna tayin ve H. 1312 Zi'l-Hicce 20'sinde [M. 14 Haziran 1895] 250 kuruş aylıkla Düyun-u Umumiye Memurluğuna tahvil olmuştur. H. 1314 Rebiü'l-Ahir 19'unda [M. 27 Eylül 1896] 350 kuruş maaşla Eşme Düyun-u Umumiye memuriyetine tayin, Hidmet-i askeriyesini ifa ve bedel-i nakdi ita eylemek üzere H. 1314 Zi'l-Kade selhinde [M. 2 Mayıs 1897] memuriyetinden infikâk ve H. 1317 Muharrem 20'sinde [M. 31 Mayıs 1899] 400 kuruş maaşla Salihli Düyun-u umumiye memurluğuna tayin olmuştur.
İsmail Efendi ¹⁵⁴ Nadir	H. 1316 Safer 16'sından [M. 6 Temmuz 1898] Şaban'ın 8'ine [M. 22 Aralık 1898] kadar, H. 1317 Safer 27'sinden [M. 7 Temmuz 1899] Şaban'ın 24'üne [M. 28 Aralık 1899] kadar 400 kuruş maaş ile Ayasuluğ ve Kuşadası kazaları Merkez Muvakkat Aşar Anbar Memurluğunda, H. 1317 Zi'l-Kade 13'ünde [M. 15 Mart 1900] 600 kuruş ücret-i maktua ile tadad ¹⁵⁵ -ı ağnam icmal kitabetine, H. 1318 Rebiü'l-Evvel 9'undan [M. 7 Temmuz 1900] Zilkade 22'sine [M. 13 Mart 1901] kadar 400 kuruş maaş ile Kuşadası Ayasuluğ, H. 1319 Rebiü'l-Evvel 20'sinden [M. 7 Temmuz 1901] Zi'l-Kade 5'ine [M. 13 Şubat 1902] kadar 350 kuruş maaşla Kuşadası Ayasuluğ Merkez Muvakkat Aşar Anbar memurlukları, H. 1319 Zi'l-Hicce 4'ünde [M. 14 Mart 1902] 600 kuruş ücret-i maktua ile Tadad-ı Ağnam İcmal Kitabetine ve H. 1320 Cemaziyü'l-Ahire 11'inden [M. 15 Eylül 1902] H. 1320 Zi'l-Hicce 14'üne [M. 14 Mart 1903] kadar ser-tahsildarlığında bulunup 200 kuruş maaşla Kuşadası Mal Müdürü refakatine tayin, H. 1325 Zi'l-Hicce 27'sinde [M. 31 Ocak 1908] 300 kuruş maaşla Ayasuluğ Nahiyesi Vergi Kitabetine nakl edilmiştir.
İbrahim Efendi ¹⁵⁶ Edhem	H. 1307 Zi'l-Hicce 29'undan [M. 16 Ağustos 1890] H. 1308 Safer 23'üne [M. 8 Ekim 1890] kadar 200 kuruş maaşla Kuşadası Düyun-u Umumiye İdaresi Muvakkat Yaş Üzüm Mubassırlığına ve H. 1312 Ramazan 17'sinde [M. 14 Mart 1895] 750 kuruş ücret-i maktua ile Kuşadası Ağnam Merkez Kitabetine ve H. 1313 Ramazan 28'inden [M. 13 Mart 1896] H. 1314 Şevval 9'una [M. 13 Mart 1897] kadar 1500 kuruş maktu ücretle Tire Kazası ağnam Memurluğuna ve H. 1316 Safer 15'inden [M. 5 Temmuz 1898] H. 1319 Rebiü'l-Evvel 3'üne [M. 20 Haziran 1901] kadar 400 kuruş maaşla Kuşadası Muvakkat Emanet Aşar İkinci Kitabeti, H. 1320 Rebiü'l-Evvel 15'inden [M. 22 Haziran 1902] H. 1323 Rebiü'l-Evvel 8'ine [M. 13 Mayıs 1905] kadar 500 kuruş maaşla Kuşadası Muvakkat Aşar Baş Kitabetlerinde bulunarak, Rebiü'l-Ahir selhinde [M. 3 Temmuz 1905] 375 kuruş maaşla Baş kitabete tayin olmuştur.
Mehmed Efendi ¹⁵⁷ Esad	H. 1320 Zi'l-Kade 27'sinde [M. 25 Şubat 1903] 360 kuruş maaşla Kuşadası Kazası Sandık Emanetine, H. 1323 Zi'l-Hicce 18'inde [M. 13 Şubat 1906] müddet-i nizamiyesinin inkızasına ¹⁵⁸ mebni emanet-i mezkûreye ibka-yı tayin edilmiştir.
Mehmed Celaleddin Efendi ¹⁵⁹	H. 1321 Şevval 11'inden [M. 31 Aralık 1903] H. 1322 Şevvaline [M. 13 Aralık 1904] kadar İpek Sancağı Muhasebe Kalemine, H. 1323 Rebiü'l-Evvel 4'ünden [M. 9 Mayıs 1905] H. 1324 Rebiü'l-Evvel

¹⁵⁴ BOA. DH. SAİD d. 00146_00071¹⁵⁵ Tadad: Saymak.¹⁵⁶ BOA. DH. SAİD d. 00147_00215¹⁵⁷ BOA. DH. SAİD d. 00148_00047¹⁵⁸ İnkıza: Bitim, sona erme.

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
	25'ine [M. 19 Mayıs 1906] kadar Prizren Sancağı Muhasebe Kalemine mülazemetle istihdam olunmuştur. H. 1324 Rebiü'l-Ahir 20'sinde [M. 13 Haziran 1906] Sakız Sancağı Muhasebe Kalemine mülazemetle, H. 1325 Rebiü'l-Evvel 26'sında [M. 9 Mayıs 1907] 200 kuruş aylıkla Kardamila nahiyesi Kitabetine nakl edilmiştir.
Hüseyin Efendi ¹⁶⁰	Hüsnü H. 1305 Zi'l-kade 15'inde [M. 24 Temmuz 1888] 300 kuruş maaşla İzmir Rıhtım Kumpanası Kavvaslığında ¹⁶¹ istihdam olmuş H. 1321 Zi'l-Kade 27'sinde [M. 14 Şubat 1904] bila-istifa İzmir Emtia-yı Dâhiliye Gümrük Muhafaza Memurluğuna 300 kuruş maaşla tayin ve Merkez Memurinin hastalanmasına mebni H. 1322 Rebiü'l-Evvel selhinden [M. 14 Haziran 1904] H. 1322 Zi'l-Hicce 7'sine [M. 12 Şubat 1905] kadar başkaca 100 kuruş zamlı maaşla memuriyet-i mezkûre vekâletinde bulunmuştur.
Ahmed Efendi ¹⁶²	Şükrü H. 1307 Rebiü'l-Ahir 26'sından [M. 20 Aralık 1889] H. 1307 Cemaziyü'l-Evvel 20'sine [M. 12 Ocak 1890] kadar 150 kuruş nisf maaşla Kuşadası Rüşumat Müdüriyeti mülhakatından Kefere Rüşumat memuriyetine, H. 1307 Zi'l-Hicce 26'sından [M. 13 Ağustos 1890] H. 1308 Muharrem 27'sine [M. 12 Eylül 1890] kadar 100 kuruş nisf maaş ile Kuşadası Rüşumat Müdüriyeti İkinci Kitabete Vekâleten ibka eyleyip asılların avdeti hasebiyle infikâk eylemiş, H. 1310 Rebiü'l-Ahir 22'sinde [M. 13 Kasım 1892] 180 kuruş maaş ile Kuşadası Rüşumat Müdüriyeti Kantarcılığına tayin, H. 1312 Safer 25'inde [M. 28 Kasım 1894] 200 kuruş maaş ile Gökabad Rüşumat İdaresi Kitabetine nakl edilerek, H. 1314 Rebiü'l-Ahir 5'inde [M. 13 Eylül 1896] ayrıca 100 kuruş zamlı maaş ile İdare-i mezbûre memuriyeti dahi vekâleten uhdesine ihale, H. 1315 Rebiü'l-Evvel 11'inde [M. 10 Ağustos 1897] 300 kuruş maaş ile Kerme Rüşumat Memuriyetine tahvil edilmiş ise de Gökabad memurinin işten el çektirilmesine mebni diğer memurinin vüruduna değin sekiz mah kadar memurini mezkûrede vekâleten istihdam olunması ve kefil tedariki içinde bir mah memleketine azimet etmesi hasebiyle ancak H. 1315 Zi'l-Hicce 21'inde [M. 13 Mayıs 1898] işe mübaşeret etmiştir.
Mustafa Efendi ¹⁶³	Esad H. 1311 Receb 19 [M. 26 Ocak 1894] 300 kuruş maaşla Aydın Ticaret Mahkemesi Katib-i Saniliği H. 1313 Şevval 7'sine [M. 22 Mart 1896] kadar 225 kuruş maaşla Bozdoğan kazası Bidayet Mahkemesi Kâtib-i Saniliğine, H. 1313 Şevval 8'de [M. 23 Mart 1896] 300 kuruş maaşla Aydın Mektubi Kalemi Müdürlüğüne nakil, H. 1315 Zi'l-Kade 21'inde [M. 13 Nisan 1898] 50 kuruş, H. 1318 Cemaziyü'l-Ahire 7'sinde [M. 2 Ekim 1900] 20 kuruş zamlı maaşı 370 kuruş, H. 1319 Zi'l-Kade 9'unda [M. 17 Şubat 1902] istifa eylemiş, H. 1320 Rebiü'l-Ahir guresinden [M. 8 Temmuz 1902] H. 1322 Cemaziyü'l-Ahire 24'üne [M. 5 Eylül 1904] kadar 240 kuruş maaşla Foçateyn kazası Tahrirat Kitabetinde istihdam olunmuş ve 400 kuruş maaşla Aydın Vilayeti Nafia Komisyonu İkinci Kitabetine tayin edilmiştir. H. 1327 Şevval 16'sında [M. 31 Ekim 1909] mahallince icra kılınan tensikat mucibince 600 kuruş maaşla Vilayet Üçüncü Sınıf Nafia Kitabetinde ibka ¹⁶⁴ edilmiştir.

¹⁵⁹ BOA. DH. SAİD d. 00155_00116¹⁶⁰ BOA. DH. SAİD d. 00171_00134¹⁶¹ Kavvas: Elçilik veya konsolosluklarda görev yapan hizmetli.¹⁶² BOA. DH. SAİD d. 00172_00007¹⁶³ BOA. DH. SAİD d. 00183_00242

Memurun Adı	Yaptığı Görevler, Görev Yerleri ve Yıllar
	H. 1328 Şaban 23'ünde [M. 30 Ağustos 1910] 800 kuruş maaşla Vilayet İkinci Sınıf Nafia Kitabetine, H. 9 Rebiü'l-Ahir 1330'da [M. 28 Mart 1912] 1000 kuruş maaşla Nafia baş kitabetine terfi edilmiştir.

Kuşadalı Doğumlu Memurların Aldığı Rütbe ve Nişanlar

Rütbe, devlet memurları ile halktan bazı kimselere verilen paye ve unvanlar için kullanılan bir tabirdir.¹⁶⁵ Nişanlar ise devlet adına gösterilen üstün başarı ve yararlılıklardan dolayı hak eden kişileri onurlandırmak amacıyla verilen ve göğüse takılan alametin adıdır.¹⁶⁶

Memurun Adı	Aldığı Rütbe ve Nişanlar
İsmail Hakkı Efendi ¹⁶⁷	Vezaif-i memuriyeti gayretine mebni H. 1316 Receb 3'ünde [M. 17 Kasım 1898] terfien rütbe-yi salise ¹⁶⁸ ve H. 1316 Şevval 10'unda [M. 21 Şubat 1899] saniye sınıf-ı sanisi buyurulmuştur. Mesai-i memduhasına mebni H. 1317 Şaban 9'unda [M. 13 Aralık 1899] 4. Rütbe Nişan-ı Ali-i Osmani ¹⁶⁹ ihsan buyurulmuştur. Hüsn-ü hizmete mebni H. 1319 Muharrem 24'ünde [M. 13 Mayıs 1901] terfien rütbe-yi saniye sınıf muhabiri, H. 1321 Şevval 4'ünde [M. 24 Aralık 1903] terfien rütbe-yi evveli sınıf-ı sanisi tevcih buyurulmuştur.
Mustafa Fevzi Efendi ¹⁷⁰	H. 1303 Zi'l-Hicce 5'inde [M. 4 Eylül 1886] saniye ve H. 1307 Rebiü'l-Ahir 20'sinde [M. 14 Aralık 1889] terfien mütemayiz rütbeleri tevcih buyurulmuştur. H. 1307 Muharrem 6'sında [M. 2 Eylül 1889] 4. Rütbeden Mecidi Nişan-ı

¹⁶⁴ İbka: Belli bir süre için bir göreve atanmış olan devlet büyüklerinden beğenilenlerin bir ferman ya da menşur ile yerlerinde bırakılmaları işlemi.

¹⁶⁵ Mehmet Zeki Pakalın, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C. I-II-III, İstanbul, 1993. s. 68.

¹⁶⁶ M. Z. Pakalın; **O.T.D.T.S.**, C. II, s. 694.; **Nadir Osmanlı Sikke, Nişan ve Madalyaları**, T. C. Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul, 1999. s. 57.

¹⁶⁷ BAO. DH. SAİD d. 00033_00219

¹⁶⁸ Mülkiye rütbeleri ilk zamanlarda üç-dört dereceye münhasır idi. Bunlar Hocalık, Kapıcıbaşılık, Mirimiranlık ve Vezirlik idi. Memuriyetteki rütbelerin standart bir sınıflamaya göre düzenlenmesi ilk olarak XVIII. Yüzyılda Rusya'da Büyük Petro tarafından gerçekleştirilmiştir. Osmanlı Devleti'nde ise modernleşen bürokratik kadrolar için gereken düzenlemeler II. Mahmut döneminde başlamıştır. Kalemîye ile mülkiye sınıfının birleştiği 1833 tarihinde üla, sâniye, salise ve râbia olarak dört sınıf mülkiye rütbesi kabul edilmiştir. Böylece, her memuriyetin hangi rütbeyle ait olduğu belirlenmiştir. Yukarıdan aşağıya göre sırasıyla mülkiye rütbeleri şu şekildedir. Vezir, Bâlâ, Ula Evveli, Ula Sanisi, Saniye Sınıf-ı Mütemayizi, Saniye, Sâlise, Râbia, Hâcegânlık ve Hâmise. Sicill-i Ahvâllerden, memurların almış oldukları rütbeleri de takip etmek mümkün olmaktadır. Ahmet Gündüz, "Sicill-i Ahval Defterlerine Göre Kayserili..." s. 134-135.

¹⁶⁹ 1852 tarihinde Sultan Abdülmecit'in ismine izafetle "Mecidi Nişanı" yapılmıştır. Bu nişanın birden beşe kadar dereceleri ve murassası vardı. Devlete hizmette özel gayret ve başarı göstermiş olan herhangi birisini ödüllendirmek üzere ihdas edilen bu nişan birçok yabancı nişan gibi birden beşe kadar sıralanan beş derece veya rütbeden oluşuyordu. Layık olan kişiye kayd-ı hayat şartıyla verilen Mecidi Nişanı'nın her rütbesinin âdeti belirlenmiştir. Bu dönemde birinci rütbesinden 50, ikinci rütbesinden 150, üçüncü rütbesinden 800, dördüncü rütbesinden 3.000 ve beşinci rütbesinden 6000, toplam 10.000 adet basılması kararlaştırılmıştır. Bu nişan, 1862'de Sultan Abdülaziz devrinde geliştirilmiş dört rütbe ve murassası olan Osmani nişanı gibi kendisinden sonra gelen Sultan II. Abdülhamit hatta Sultan Reşat devirlerinde de verilmeye devam edilmiştir. Ahmet Gündüz, "Sicill-i Ahval Defterlerine Gore Kayserili..." s. 134-135.

¹⁷⁰ BAO. DH. SAİD d. 00042_00225

	Zişanı, H. 1319 Muharrem 12'sinde [M. 1 Mayıs 1901] tebdilen 2. Rütbeden Nişan-ı ali-i Osmani, H: 1319 Şevval 2'sinde [M. 12 Ocak 1902] terfien rütbeyi ula sınıf-ı evveli tevcih buyurulmuştur.
Mehmed Şaban Efendi ¹⁷¹	H. 1315 Ramazan 19'unda [M. 11 Şubat 1898] rütbe-yi rabia tevcih buyurulup
Süleyman Efendi ¹⁷² Fehmi	H. 1304 Cemaziyü'l-Ahire 5'inde [M. 1 Mart 1887] Rütbe-yi Rabia, H. 1306 Rebiü'l-Ahir 29'unda [M. 24 Aralık 1888] 5. Rütbeden bir kıta Mecidi Nişan-ı Zişan-ı ihсан buyurulmuştur.
Bekir Bey ¹⁷³	H. 1301 Şevval 12'sinde [M. 5 Ağustos 1884] 4. Rütbeden Nişan-ı Ali-i Osman, H. 1304 Şevval 15'inde [M. 7 Temmuz 1887] rütbesi Saniye sınıf-ı saniye terfi ve H. 1304 Zi'l-Hicce 2'sinde [M. 22 Ağustos 1887] Altın ve Gümüş imtiyaz madalyaları ve H. 1305 Cemaziyü'l-Ahire 6'sında [M. 19 Şubat 1888] rütbesi saniye sınıf mütemeyyizine terfi ve H. 1307 Şevval 2'sinde [M. 22 Mayıs 1890] 3. Rütbeden Mecidi Nişan-ı Zişanı ve H. 1313 Ramazan 16'sında [M. 1 Mart 1896] 1. Rütbeden Mecidi Nişan-ı Zişanı ihсан buyurulmuş ve H. 1315 Muharrem 25'inde [M. 26 Haziran 1897] rütbesi Ula sınıf-ı sanisine terfi, H. 1317 Safer 13'ünde [M. 23 Haziran 1899] 2. Rütbeden Nişan-ı Şani Osmani ihсан buyurulmuştur.

SONUÇ

1826 – 1885 yılları arasında Kuşadası'nda doğan 34 kişi üzerinde yapılan bu değerlendirme şunu göstermektedir ki günümüzde olduğu gibi Osmanlı bürokrasisinde meslekî açıdan çok farklı devlet memurları ortaya çıkmış ve yetişmiştir.

Sicill-i Ahvâl kayıtlarının incelenmesi neticesi Kuşadası doğumlu memurların hepsi Müslüman olup Gayrimüslim bir kişiye rastlanmamıştır. Bunlar sıbyan ve ibtidâî mekteplerinde ilk ilimleri tahsil ettikten sonra rüşdiye ve medresede eğitimlerine devam etmişlerdir.

Kuşadalı memurlar lisan açısından incelendiklerinde ise tamamına yakını Türkçe okur-yazardır.

Aldıkları eğitim neticesi bir iş edinen bu memurların bir kısmının mülazemet (stajyer), bir kısmının ise muvazzaf (kadrolu) olarak göreve başladıkları görülmektedir.

Kuşadası'nda eğitim almış ve yetişmiş bu memurlar Osmanlı Devletinin hemen hemen her biriminde ve Osmanlı coğrafyasının en uzak yerlerinde görev yapmışlardır. Kuşadası başta olmak üzere Aydın ve Söke gibi yakın bölgeler dışında metin içerisinde detaylı olarak verdiğimiz üzere Mostar, Bileke, Kaşot, Gevaş, Adilcevaz, Mersin, Adana, Manisa, Bingazi ve Beyrut memurların görev yerlerini oluşturmaktaydı.

Bu yerleşim yerlerinde Bidayet Mahkemesi, Postahane, Rüsumat Nezareti, tadad-ı ağnam, mal müdürlüğü, Telgraf Muhabere, Tuz Anbar, Nafia Mühendisliği gibi memurluklarda görev almışlardır.

¹⁷¹ BAO. DH. SAİD d. 00078_00233

¹⁷² BAO. DH. SAİD d. 00083_00105

¹⁷³ BAO. DH. SAİD d. 00107_00170

Kuşadalı bu memurlar becayiş, terfi, istifa, azledilme, kurumların lağvedilmesi gibi sebeplerden dolayı görev yerlerini sıklıkla değiştirdikleri sicillerden anlaşılmaktadır.

Görüldüğü üzere Osmanlı Devletinde en büyüğünden en küçüğüne kadar tüm resmi personelin özgeçmişleri, eğitim ve mesleki gelişim çizgisi tutulmak suretiyle biyografisi oluşturulan kişilerin yani memurların sicillerin o gün için gerekli olan bürokratik yapının oluşmasında önemli bir kaynak olurken, bugünde aynı şekilde merkezi ve taşra bürokrasisinin geçirdiği aşamaları anlamamızı sağlayan, göz önüne seren birinci el kaynak konumundadırlar.

Bu defterler aracılığı ile aynı zamanda yetişen ve meşhur olan kişilerinde yaşamları üzerinde bilgi sahibi olabilmekteyiz.

Bu bağlamda, Sicill-i Ahval Defterleri biyografi ve prosopografi¹⁷⁴ çalışmaları açısından önemli kaynaklar arasında bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

Dâhiliye Nezâreti Sicill-i Ahvâl İdare-i Umûmiyesi Defterleri

BOA. DH. SAİD d. 00005_00161
BOA. DH. SAİD d. 00008_00424
BOA. DH. SAİD d. 00010_00230
BOA. DH. SAİD d. 00011_00068
BOA. DH. SAİD d. 00011_00073
BOA. DH. SAİD d. 00016_00237
BOA. DH. SAİD d. 00023_00125
BOA. DH. SAİD d. 00033_00219
BOA. DH. SAİD d. 00042_00225
BOA. DH. SAİD d. 00050_00210
BOA. DH. SAİD d. 00054_00213
BOA. DH. SAİD d. 00061_00025
BOA. DH. SAİD d. 00069_00009
BOA. DH. SAİD d. 00078_00233
BOA. DH. SAİD d. 00083_00105
BOA. DH. SAİD d. 00089_00058
BOA. DH. SAİD d. 00097_00065
BOA. DH. SAİD d. 00099_00111

¹⁷⁴ *Prosopografi*: Tarih ilmine yardımcı bilimler arasında kabul edilen prosopografi ile kolektif biyografi çalışmaları kastedilir. Kısaca, bir grup insan hayatının topluca incelenmesi anlamına gelen prosopografi ortak eğitim, kültür, mesleki veya siyasi geçmişe sahip geniş veya küçük gruplar üzerinde yapılabilmektedir. Bu araştırmalarda ortak özelliklere sahip bir grup belirlenir ve bu grup da kendi içinde çeşitli hususlar gözetilerek incelenir. Grubun ortak özellikleri, seçkinleştirici özellikleri ve farklılık arz eden özellikleri irdelenmeye çalışılarak bir grup biyografisi meydana getirilir.

BOA. DH. SAİD d. 00101_00119
BOA. DH. SAİD d. 00107_00111
BOA. DH. SAİD d. 00107_00170
BOA. DH. SAİD d. 00109_00029
BOA. DH. SAİD d. 00110_00239
BOA. DH. SAİD d. 00119_00198
BOA. DH. SAİD d. 00129_00169
BOA. DH. SAİD d. 00130_00137
BOA. DH. SAİD d. 00134_00004
BOA. DH. SAİD d. 00134_00061
BOA. DH. SAİD d. 00134_00212
BOA. DH. SAİD d. 00138_00247
BOA. DH. SAİD d. 00146_00071
BOA. DH. SAİD d. 00147_00215
BOA. DH. SAİD d. 00148_00047
BOA. DH. SAİD d. 00155_00116
BOA. DH. SAİD d. 00171_00134
BOA. DH. SAİD d. 00172_00007
BOA. DH. SAİD d. 00183_00242

Ahmet Gündüz, “Sicill-i Ahval Defterlerine Göre Kayserili Müslim ve Gayrimüslim Memurların Aldıkları Madalya, Rütbe ve Nişanlar (M. 1879-1909)”, **History Studies**, Volume 3/3, 2011.

Ali Akyıldız, **Tanzimat Dönemi Osmanlı Merkez Teşkilatında Reform**, Eren Yayıncılık, İstanbul 1993.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, T.C. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Bask. Yay. İstanbul 2000.¹

Carter V. Findley, **Kalemiyeden Mülkiyeye Osmanlı Memurlarının Toplumsal Tarihi**, Çev. Gül Çağalı Güven, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1996

Enver Ziya Karal, **Osmanlı Tarihi**, C. VIII, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2000.

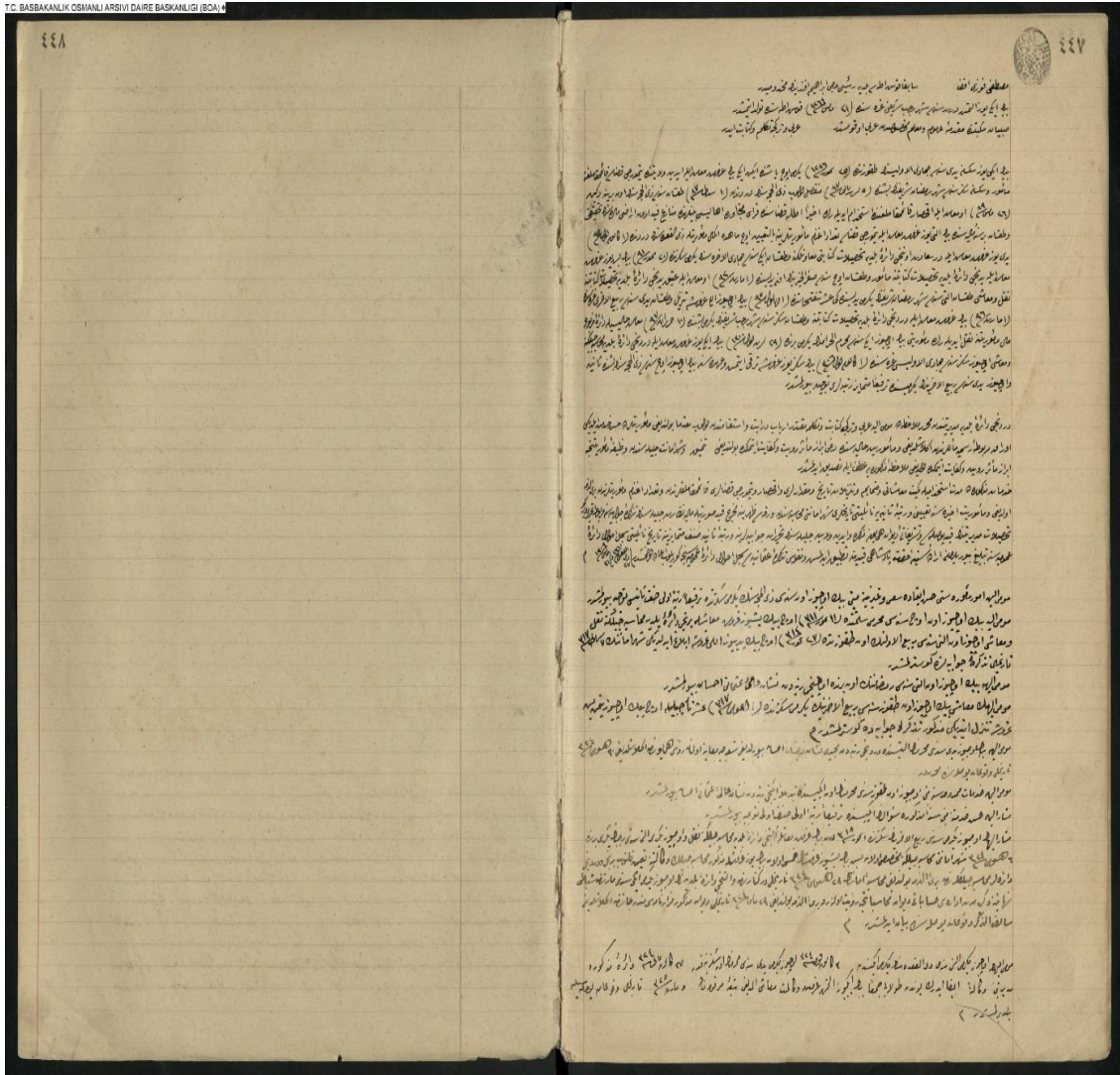
Gülden Sarıyıldız, **Sicill-i Ahval Komisyonunun Kuruluşu ve İşlevi 1879–1909**, İstanbul, 2004.

Mehmet Zeki Pakalın, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C. I-II-III, İstanbul, 1993. s. 68.

Nadir Osmanlı Sikke, Nişan ve Madalyaları, T. C. Kültür Bakanlığı Anılar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul, 1999.

Serdar Soylyuer, **Sicill-i ahvâl defterlerine göre Osmanlı Döneminde Muğlalı Devlet Memurları (1879-1909)**, Muğla Belediyesi 2008, s. 10.

www.emo.org.tr/ekler/7877287cd4a8ad7_ek.pdf?dergi=1109

Belge 1: Mustafa Fevzi Efendi Sicill-i Ahval Sayfası (00042_00225)

Mustafa Fevzi Efendi Sicill-i Ahval Sayfası (00042_00225)'nın Çevrim Yazısı

Mustafa Fevzi Efendi

Sabık Kuşadası Belediye Reisi Hacı İbrahim Efendi'nin mahdumudur.

1264 senesi şehir-i Receb-i Şerif guresinde (21 Mayıs 1264) Kuşadası'nda tevellüd etmiştir.

Sıbyan mektebinde mukaddema-yı ulum ve muallim-i mahsusdan Arabi okumuştur.

Arabi ve Türkçe tekellüm ve kitabet eder.

1287 senesi Cemaziyü'l-Evvelinin 9'unda (25 Temmuz 1286) yirmi üç yaşında iken iki bin kuruş maaş ile Aydın Vilayetinde Demirci kazası kaymakamlığına memur ve seksen sekiz senesi şehir-i Ramazan-ı Şerifinin beşinde 5(Teşrin-i Sani 87) munfasıl olup Zi'l-Hiccesinin dördünde (1 Şubat 87) doksan senesi Zi'l-Hiccesinin on birine değin (26 Mayıs 89) o maaşla Akhisar kaymakamlığında istihdam edilerek ahiren Atala kazasında kura-yı mütecavire ahalisi beyinlerinde münaza-un fih olan arazi maddesinin tahkiki ve doksan bir sene-i maliyesinde bin altı yüz kuruş maaş ile Demirci kazası tadad-ı ağnam memuriyetlerine bi't-tayin üç mahta ikmal-i memuriyetle Zi-l-Kadesinin dördünde (1 Kanun-u Evvel 91) yedi yüz kuruş maaş ile Der-saadet onuncu daire-i belediye tahsilat kitabeti muavinliğine ve doksan iki senesi Cemaziyü'l-Ahiresinin yirmi sekizinde (20 Temmuz 91) bin beş yüz kuruş maaş ile yedinci Daire-i Belediye tahsilat kitabetine memur ve doksan üç senesi Saferü'l-Hayrının om yedisinde (1 Mayıs 92) o maaş ile Atik yedinci Daire-i belediye Tahsilat Kitabetine nakl ve maaşı doksan altı senesi şehir-i Ramazan'ı Şerifin yirmi yedisindeki 27'sinde (1 Eylül 95) bin üç yüz elli kuruşa tenzil ve doksan yedi senesi Rebiü'l-Ahiri guresinde (1 Mart 96) bin kuruş maaş ile dördüncü Daire-i belediye Tahsilat kalemine ve doksan sekiz senesi şehir-i Receb-i Şerifinin yirmi beşinde (10 Haziran 97) maaş-ı haliyle Daire-i mezbure Mal Memuriyetine nakl edilerek memuriyeti bin üç yüz iki senesi Muharrem'ü-Haramının yirmi birinde (29 Teşrin-i Evvel 1300) bin iki yüz kuruş maaş ile Dördüncü Daire-i Belediye Muhasebeciliğine ve maaşı bin üç yüz sekiz senesi Cemaziyü'l-Evveli guresinde (1 Kanun-u Evvel 306) bin sekiz yüz kuruşa terakki etmiş ve uhdesine bin üç yüz üç senesi Zi'l-Hiccesinin beşinde saniye ve bin üç yüz yedi senesi Rebiü'l-Ahirin yirmisinde terfien mütemayiz rütbeleri tevcih buyurulmuştur.

Dördüncü Daire-i Belediye müdüriyetinden muharrer mülahazada mumaileyh Arabi ve Türkçe kitabet ve tekellüme muktedir erbab-ı dirayet ve istikametten olup mukaddema bulunduğu memuriyetlerde hüsn-ü hıdmet eylediği evrak-ı merbuta resmiye meallerinden anlaşıldığı ve memuriyet-i haliyesinde dahi ibraz-ı müessir rüyet ve kifayet etmekte bulunduğu ve şehir-i emanet-i celilesinden vazife-yi memuriyetince ibraz-ı müessir ve kifayet etmekte olduğu mulahaza-yı mezkureye atf ile tasdik edilmiştir.

Hıdmat-ı mezkurede müddet-i istihdamıyla kemiyet-i maşatı ve zamaim ve tenzilat tarih ve miktarları Akhisar ve Demirci kazaları kaymakamlıklarından ve tadad-ı ağnam memurluklarından biri elzem olduğu ve memuriyet-i ahiresine tayini rütbe-yi saniyeye nailiyeti tarihleri şehir-i emaneti muhasebesinden varakası zuhuruna mahreç kayd suretiyle maliye nezaret-i celilesinde tezkere-i cevabiyesine merbut tahrir ve vergi tahsilat müdüriyetinin kayd pusulası ve teşrifatı divan-ı hümayuna tezkere ve Aydın vilayet-i celilesi tahrirat cevabiyelerine ve rütbe-yi saniye sınıf mütemayyizzine tarih-i nailiyeti sicil-i ahval daire-i umumiyesine tebliğ buyurulan irade-i seniyye hazret-i Padişahi kaydına tatbik edilmesi ve nüfus tezkere-i osmaniyesi sicil-i ahval daire-i umumiyesince görülüp iade olunmuştur. 27 Zi'l-Kade 1310 ve 31 Mayıs 1309

Mumaileyh umum-u memuriyeti hüsn-ü ifade say ve gayretine mebni bin üç yüz on senesi Zi'l-Hiccesinin yirmi sekizinde terfien rütbe-yi evveli sınıf-ı sanisi tevcih buyurulmuştur. Mumaileyh bin üç yüz on üç senesi Muharremi selhinde (11 Temmuz 311) üç bin beş yüz kuruş maaşla Birinci Daire-i Belediye muhasebeciliğine nakl ve maaşı bin üç yüz on altı senesi Rebiü'l-Evvelinin on dokuzunda (27

Temmuz 314) üç bin yedi yüz elli kuruşa iblağ edildiği şehir-i emanetin 7 Şubat 317 tarihli tezkere-yi cevabiyelerinde gösterilmiştir.

Mumaileyh bin üç yüz yedi senesi Muharreminin altısında Dördünce Rütbeden Mecidi Mişan-ı Zişanı ihsan buyurulduğu şubece muayene olunan rüesasa-yı hümayunca anlaşıldığı vukuat pusulasında muharrerdir.

Mumaileyh hıdmat-ı mahrusasına mebni bin üç yüz on dokuz senesi Muharreminin on ikisinde tebdilen İkinci Rütbeden nişan-ı ali-i Osmani ihsan buyurulmuştur.

Müşarünileyh hüsn-ü hizmetine mebni sene-yi mezkure Şevvalinin ikisinde terfien rütbeyi ula sınıf-ı evveli tevcih buyurulmuştur.

Müşarünileyh üç yüz yirmi senesi Rebiü'l-Ahirin sekizinde (1 Temmuz 318) dört bin kuruş maaşla Altıncı Daire-i Belediye Muhasebeciliğine nakl ve üç yüz yirmi altı senesi Recebin yirmi birinde (6 Ağustos 324) şehremenati muhasebeciliğine mahsus olan beş bin beş yüzü kuruşun zammı olan bin yüz kuruşla mezkur muhasebecilik vekaletine tayin kılınıp, Birinci ve Dördüncü Daireler muhasebeciliklerinde bulunduğ muhasebe emanetinin 28 Ağustos 324 tarihli der-kenarına ve Altıncı Daire-yi Belediyenin üç yüz yirmi iki senesi martından şubatı nihayetine değin müddet-i idaresi hesabı divan muhasebatınca rüyet olunarak 29 Mayıs 324 tarihli divan-ı mezkur kararnameşi münderacatından anlaşıldığı salifü'l-zikr vukuat pusulasında beyan edilmiştir.

Muamileyh üç yüz yirmi altı senesi Zi'l-kadesinin yirmi ikisinde (2 Kanun-u Evvel 324) üç yüz yirmi yedi senesi Muharreminin on sekizine kadar (27 Kanun-u Sani 324) daire-yi mezkure müdüriyeti vekaleten ifa ederek bundan dolayı ceman bin iki yüz altmış kuruş vekalet maaşı aldığı şube-yi merkumenin 5 Mart 325 tarihli vukuat pusulasıyla bildirilmiştir.